

Roditeljska procjena kvalitete online nastave

Raboteg, Martina

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:121895>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-31**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

Sveučilište u Zadru

**Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja - Odsjek za razrednu
nastavu**

Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za učitelje

Martina Raboteg

Roditeljska procjena kvalitete online nastave

Diplomski rad

Zadar, 2023.

Sveučilište u Zadru

Odjel za izobrazbu učitelja i odgojitelja - Odsjek za razrednu nastavu
Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij za učitelje

Roditeljska procjena kvalitete online nastave

Diplomski rad

Student/ica:

Martina Raboteg

Mentor/ica:

Izv. prof. dr. sc. Violeta Valjan Vukić

Zadar, 2023.

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Martina Raboteg**, ovime izjavljujem da je moj **diplomski** rad pod naslovom **Roditeljska procjena kvalitete online nastave** rezultat mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mojega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mojega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

SAŽETAK

Naslov: Roditeljska procjena kvalitete online nastave

Pandemija COVID-19 izazvala je značajan pomak u obrazovnom sektoru, pri čemu su mnoge škole i sveučilišta prešli na online nastavu kako bi se pridržavali smjernica o socijalnom distanciranju. Kao rezultat toga, roditelji su postali više uključeni u praćenje i pružanje podrške svojoj djeci u realizaciji online nastave.

Uz teorijsku podlogu vezanu uz primjenu tehnologije u nastavi, uvjete u kojima se održavala nastava na daljinu u vrijeme COVID-19 pandemije, te uloge roditelja u online obrazovanju, u radu se iznose rezultati empirijskog istraživanja koje je imalo za cilj ispitati kako roditelji procjenjuju kvalitetu online nastave u vrijeme pandemije. Istraživanjem je obuhvaćeno 150 ispitanika, a rezultati su pokazali kako ispitanici nisu bili zadovoljni komunikacijom s učiteljima te također nisu pozitivno procijenili ponašanje djece u virtualnoj učionici. S druge strane, roditelji koji su aktivno sudjelovali u online nastavi pozitivno su ocijenili kvalitetu online nastave i vlastito sudjelovanje u održavanju nastave na daljinu.

Ključne riječi: online nastava, COVID-19, roditelji, djeca, učitelji, kvaliteta, tehnologija, procjena...

ABSTRACT

Title: Parental assessment of the quality of online teaching

The COVID-19 pandemic has caused a significant shift in the education sector, with many schools and universities transitioning to online teaching to comply with social distancing guidelines. As a result, parents have become more involved in assessing the quality of online teaching for their children.

With a theoretical foundation related to the application of technology in education, the conditions under which distance learning was conducted during the COVID-19 pandemic, and the roles of parents in online education, the paper presents the results of an empirical study aimed at examining how parents assessed the quality of online education during the pandemic. The study included 150 participants, and the results showed that the participants were not satisfied with communication with teachers and did not positively evaluate children's behavior in the virtual classroom. On the other hand, parents who actively participated in online education positively assessed the quality of online education and their own involvement in maintaining distance learning.

Keywords: online classes, COVID-19, parents, children, teachers, quality, technology, assessment...

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Tehnologija u nastavi.....	2
2.1. Digitalna revolucija u obrazovanju - kako tehnologija mijenja način poučavanja.....	4
2.2. Prednosti i izazovi korištenja tehnologije u obrazovanju.....	6
2.3. Primjena tehnologije u nastavi.....	9
3. Uvjeti održavanja nastave u vrijeme pandemije COVID-19 virusa.....	11
3.1. Pandemija i njezin utjecaj na održavanje nastave u vrijeme COVID-19 virusa.....	12
3.2. Pregled istraživanja vezanih uz COVID-19.....	13
3.2.1. Prikaz izdvojenih istraživanja provedenih u svijetu u vrijeme pandemije.....	13
3.2.2. Prikaz izdvojenih istraživanja vezanih uz održavanje nastave u vrijeme pandemije u Republici Hrvatskoj.....	15
4. Uloga roditelja u online obrazovanju djece.....	17
4.1. Važnost komunikacije između roditelja i učitelja u online nastavi.....	18
4.2. Uloga roditelja u uspjehu djece u online nastavi.....	20
4.3. Podrška roditeljima u online obrazovanju - izazovi i perspektive.....	21
5. Metodologija istraživanja.....	23
Cilj i zadaće istraživanja.....	23
Hipoteze.....	23
5.1. Mjerni instrument.....	24
5.2. Postupak i sudionici istraživanja.....	24
6. Rezultati i rasprava.....	25
7. Zaključak.....	43
8. Literatura.....	46
9. Popis grafikona.....	49
10. Popis tablica.....	50
11. Prilog.....	51

1. Uvod

Pandemija COVID-19 poremetila je svaki aspekt života, uključujući način na koji se djeca obrazuju. Uz zatvaranje škola, online učenje postalo je novo normalo. Prelazak na virtualnu nastavu predstavlja veliki pritisak za roditelje, koji su prisiljeni preuzeti značajniju ulogu u obrazovanju svoje djece. Moraju osigurati da njihova djeca redovito pohađaju nastavu, sudjeluju u internetskim raspravama, predaju zadatke i dovršavaju domaću zadaću.

Kao rezultat toga, roditeljska procjena kvalitete online nastave postala je sve važnija. Roditelji žele osigurati da njihova djeca dobivaju kvalitetno obrazovanje te se trude učiniti online nastavu učinkovitom i zanimljivom. Oni postaju oni koji moraju procijeniti uče li njihova djeca jednako učinkovito kao što bi i u učionici.

Roditeljska procjena kvalitete online nastave je pitanje koje postaje posebno aktualno u doba COVID-19 pandemije. Pandemija je natjerala roditelje da preispitaju obrazovanje svoje djece i način na koji ih je potrebno početi poučavati. Žele osigurati da njihova djeca ne zaostaju u učenju zbog poremećaja izazvanih pandemijom. Nagli prelazak na online učenje također je istaknulo neke od izazova s kojima se roditelji suočavaju u procjeni kvalitete virtualne nastave. Ovi izazovi uključuju praćenje sudjelovanja i angažmana njihove djece, procjenu učinkovitosti metoda online podučavanja i osiguravanje da njihova djeca dobiju potrebnu podršku i resurse za učenje.

Nadalje, roditeljska procjena kvalitete online nastave važna je ne samo za osiguranje kvalitetnog obrazovanja djece, već i za poboljšanje ukupne učinkovitosti virtualnog učenja. Povratne informacije roditelja mogu se koristiti za poboljšanje online metoda podučavanja i rješavanje problema koji se mogu pojaviti. To zauzvrat može dovesti do boljih rezultata za studente i učinkovitijeg i zanimljivijeg iskustva online učenja.

Roditeljska procjena kvalitete online nastave kritično je pitanje u doba COVID-19. Roditelji igraju ključnu ulogu u osiguravanju da njihova djeca dobiju kvalitetno obrazovanje, a to uključuje i praćenje kvalitete online nastave. Pandemija je istaknula važnost online učenja i izazove s kojima se roditelji suočavaju u procjeni kvalitete virtualne nastave. Stoga je ključno prikupiti povratne informacije od roditelja i koristiti ih za poboljšanje učinkovitosti online poučavanja i poboljšanje cjelokupnog iskustva virtualnog učenja.

2. Tehnologija u nastavi

Tehnologija je revolucionirala područje obrazovanja i postala osnovni alat za poučavanje u 21. stoljeću. Primjena tehnologije u nastavi otvorila je nove mogućnosti za učitelje da angažiraju učenike, poboljšaju iskustvo učenja i poboljšaju obrazovne rezultate. Od online platformi za učenje do interaktivnih digitalnih alata, tehnologija mijenja način na koji se poučava i uči.

Jedna od primarnih prednosti tehnologije u nastavi je sposobnost da učenje učini dostupnijim i fleksibilnijim. Platforme za online učenje kao što su Moodle, Blackboard i Canvas omogućile su učenicima da pristupe materijalima tečaja, izvrše zadatke i komuniciraju sa svojim učiteljima i kolegama s bilo kojeg mjesta u bilo koje vrijeme. Ovo je obrazovanje dostupnije pojedincima koji možda inače ne bi mogli pohađati tradicionalnu nastavu zbog vremenskih ili lokacijskih ograničenja.

Tehnologija također nudi učiteljima nove načine prezentiranja informacija i uključivanja učenika u proces učenja. Interaktivni digitalni alati kao što su bijele ploče, digitalni projektori i obrazovne aplikacije mogu pomoći učiteljima u stvaranju dinamičnijih i zanimljivijih lekcija. Na primjer, učitelji mogu koristiti virtualne simulacije i interaktivne videozapise kako bi pomogli učenicima da vizualiziraju složene koncepte i bolje razumiju teške teme. Osim toga, gamifikacija se može koristiti za stvaranje zanimljivog i zabavnog iskustva učenja za učenike, potičući ih na aktivno sudjelovanje u procesu učenja (Stošić, 2015.).

Još jedna značajna prednost tehnologije u nastavi je mogućnost pružanja personaliziranih iskustava učenja. Tehnologija omogućuje edukatorima praćenje napretka učenika i korištenje analitike podataka za prepoznavanje područja u kojima se učenici možda muče. Te se informacije zatim mogu koristiti za razvoj personaliziranih planova učenja prilagođenih jedinstvenim potrebama i stilu učenja svakog učenika (Sumner, Hostetler, 2016.). Na primjer, učenici mogu pristupiti materijalima za učenje i resursima koji su prilagođeni njihovim osobnim interesima i sposobnostima.

Štoviše, tehnologija je također stvorila mogućnosti za suradničko učenje. Platforme društvenih medija i drugi komunikacijski alati kao što su Skype i Zoom mogu se koristiti za povezivanje učenika s kolegama iz cijelog svijeta, olakšavajući suradničke projekte i online rasprave. Suradničko učenje može pomoći učenicima da razviju vještine kritičkog mišljenja i

nauče učinkovito raditi u timskom okruženju, što je ključno za uspjeh u modernoj radnoj snazi (Ertmer, Gopalakrishnan, Ross, 2001).

Primjena tehnologije u nastavi također je omogućila povratnu informaciju učenicima u stvarnom vremenu. Digitalni alati kao što su online kvizovi i razmjena trenutnih poruka omogućuju učiteljima da pruže trenutnu povratnu informaciju o učinku učenika, omogućujući im da naprave prilagodbe i pruže dodatnu podršku gdje je to potrebno. Ova vrsta povratne informacije može pomoći učenicima da ostanu na pravom putu i osjećaju se sigurnije u svoju sposobnost učenja.

Međutim, primjena tehnologije u nastavi ima mnoge prednosti, ona također predstavlja i neke izazove. Jedan od najvećih izazova je osigurati da svi učenici imaju pristup tehnologiji i digitalnim resursima. Na primjer, učenici iz obitelji s niskim prihodima možda nemaju pristup računalu ili brzom internetu kod kuće, što može ograničiti njihovu mogućnost sudjelovanja u aktivnostima učenja na mreži (Lemoine, Waller, Garretson, 2020.). Važno je osigurati da svi učenici imaju jednak pristup tehnologiji i digitalnim resursima.

Još jedan izazov je potreba da učitelji budu obučeni i da im bude ugodno koristiti tehnologiju u učionici. Učitelji moraju biti upoznati s najnovijim tehnologijama i razumjeti kako ih učinkovito koristiti za poboljšanje iskustva učenja. Programi stručnog usavršavanja i stalna obuka mogu pomoći učiteljima da budu u tijeku s najnovijim tehnološkim trendovima i najboljim praksama za integraciju tehnologije u svoju nastavu.

Primjena tehnologije u nastavi je revolucionirala način na koji se poučava i uči. Od pružanja fleksibilnih i personaliziranih iskustava učenja do poboljšanja angažmana i suradnje, tehnologija je otvorila nove mogućnosti za učitelje i učenike. Međutim, kao i sa svakim novim alatom ili tehnologijom, postoje i izazovi koji se moraju riješiti kako bi se osiguralo da se tehnologija koristi učinkovito i pravedno u učionici. Rješavanjem ovih izazova i nastavkom inovacija može se iskoristiti puni potencijal tehnologije za preobrazbu obrazovanja i poboljšanje ishoda učenika.

2.1. Digitalna revolucija u obrazovanju - kako tehnologija mijenja način poučavanja

Digitalna revolucija dramatično je promijenila mnoge aspekte modernog života, uključujući i obrazovanje. Tehnologija mijenja način na koji se poučava i uči, nudeći nove mogućnosti nastavnicima da angažiraju učenike, poboljšaju ishode učenja i stvore fleksibilnije i pristupačnije obrazovno okruženje.

Jedna od primarnih prednosti tehnologije u obrazovanju je njezina sposobnost da pruži personaliziranija i fleksibilnija iskustva učenja (Santiana, Fatimah, 2019.). Učenicima je omogućen pristup materijalima tečaja, dovršavanje zadataka i interakcija sa svojim učiteljima i kolegama s bilo kojeg mjesta i u bilo koje vrijeme. Ova fleksibilnost čini obrazovanje pristupačnijim pojedincima koji možda inače ne bi mogli pohađati tradicionalnu nastavu zbog vremenskih ili lokacijskih ograničenja.

Digitalna revolucija također je promijenila način na koji se provode ocjenjivanja. Tradicionalne ispite temeljene na papiru zamjenjuju testovi temeljeni na računalu i online ocjenjivanja. To omogućuje učinkovitije i točnije ocjenjivanje i ocjenjivanje uspjeha učenika. Mrežno ocjenjivanje također pruža učenicima trenutnu povratnu informaciju, omogućujući im da identificiraju područja u kojima bi možda trebali poboljšati i poduzmu korektivne radnje prije završnog ispita.

Jedna od najznačajnijih prednosti tehnologije u obrazovanju je njezina sposobnost da omogući pristup golemim količinama informacija i resursa. Internet učenicima nudi pristup mnoštvu informacija i resursa koje mogu koristiti za dopunu svog učenja. To uključuje mrežne knjižnice, akademske časopise i obrazovne videozapise. Internet također nudi mogućnosti za učenje na daljinu, gdje najviše studenti mogu pohađati tečajeve na institucijama koje se nalaze bilo gdje u svijetu. Ovo je obrazovanje učinilo dostupnijim pojedincima koji možda prije nisu imali pristup tradicionalnom obrazovanju.

Međutim, digitalna revolucija u obrazovanju postavlja i neke izazove. Jedan od izazova je potreba da učitelji budu obučeni i da im bude ugodno koristiti tehnologiju u učionici. Učitelji moraju biti upoznati s najnovijim tehnologijama i razumjeti kako ih učinkovito koristiti za poboljšanje iskustva učenja. Programi stručnog usavršavanja i stalna obuka mogu pomoći

učiteljima da budu u tijeku s najnovijim tehnološkim trendovima i najboljim praksama za integraciju tehnologije u svoju nastavu (Tashimov, 2019).

Još jedna zabrinutost u vezi s tehnologijom u obrazovanju je mogućnost ometanja. Učenici bi mogli biti u iskušenju da provjere svoje račune na društvenim mrežama ili pretražuju internet umjesto da se usredotoče na svoje učenje. Učitelji moraju pronaći načine kako upravljati tim smetnjama i držati učenike uključenima u proces učenja.

Privatnost i sigurnost također su važni problemi tehnologije u obrazovanju. Osobni podaci učenika moraju biti zaštićeni prilikom korištenja platformi i alata za online učenje. Škole i obrazovne ustanove moraju osigurati da imaju odgovarajuće sigurnosne mjere za zaštitu osobnih podataka učenika od kibernetičkih prijetnji i povreda podataka.

Unatoč ovim izazovima, dobrobiti tehnologije u obrazovanju daleko su veće od izazova. Tehnologija ima potencijal revolucionirati obrazovanje i promijeniti način na koji poučavamo i učimo. Može pomoći nastavnicima u stvaranju zanimljivijih i personaliziranih iskustava učenja, povezivanju učenika s kolegama iz cijelog svijeta i pružanju pristupa golemim količinama informacija i resursa. Tehnologija također može pomoći učiteljima i ostalim suradnicima da prepoznaju područja u kojima se učenici mogu mučiti i pružiti im ciljanu podršku i intervenciju.

Kako uporaba tehnologije u obrazovanju nastavlja rasti, ključno je osigurati da se koristi tehnologija na odgovoran i etičan način. To uključuje osiguravanje da svi učenici imaju jednak pristup tehnologiji i digitalnim resursima, zaštitu osobnih informacija i podataka učenika te pružanje stalne obuke i podrške nastavnicima da učinkovito integriraju tehnologiju u svoje nastavne prakse (Dongpin, Yuan, 2021).

Digitalna je revolucija transformirala način na koji se poučava i uči, nudeći nove mogućnosti nastavnicima da angažiraju učenike, poboljšaju ishode učenja i stvore fleksibilnije i pristupačnije obrazovno okruženje. Iako zasigurno postoje izazovi u uključivanju tehnologije u obrazovanje, prednosti su jasne. Kako se tehnologija nastavlja razvijati, bit će bitno da nastavnici i obrazovne ustanove prihvate ove promjene i iskoriste tehnologiju za stvaranje učinkovitijeg i zanimljivijeg iskustva učenja za sve učenike.

2.2. Prednosti i izazovi korištenja tehnologije u obrazovanju

Korištenje tehnologije u obrazovanju postalo je sve češće u posljednjem desetljeću. Ovaj pomak uvelike je potaknut razvojem novih tehnologija koje mogu poboljšati iskustvo učenja, poput virtualne stvarnosti, platformi za online učenje i obrazovnih aplikacija. Iako postoje mnoge prednosti korištenja tehnologije u obrazovanju, postoji i nekoliko izazova s kojima se nastavnici moraju snaći. U nastavku se navode prednosti i izazovi korištenja tehnologije u obrazovanju.

Kao jedna od primarnih prednosti korištenja tehnologije u obrazovanju je ta što može *poboljšati angažman i motivaciju* učenika. Uključivanjem digitalnih alata u lekcije, nastavnici mogu učiniti učenje interaktivnijim i zanimljivijim za učenike. To može pomoći učenicima da ostanu usredotočeni i motivirani, kao i da bolje zadrže informacije koje uče.

Još jedna prednost korištenja tehnologije u obrazovanju je ta što tehnologija može omogućiti *personalizirana iskustva učenja*. Uz pomoć sustava za upravljanje učenjem (LMS) i drugih obrazovnih tehnologija, edukatori mogu pratiti napredak učenika i identificirati područja u kojima se učenici možda muče. Te se informacije zatim mogu koristiti za izradu personaliziranih planova učenja koji zadovoljavaju individualne potrebe svakog učenika (Crompton, Bernacki, 2020.).

Tehnologija također može *olakšati suradnju i komunikaciju* između učenika i učitelja. Platforme za online učenje, forumi za rasprave i alati za videokonferencije mogu se koristiti za povezivanje učenika i učitelja iz cijelog svijeta, poticanje osjećaja zajedništva i omogućavanje učenicima da rade zajedno na grupnim projektima (Bartolome, Grane, 2004.).

Također još jedna od prednosti koje tehnologija pruža u obrazovanju je *pristup različitim resursima*. Internet je obilje informacija i obrazovnih izvora učinio dostupnima učenicima i učiteljima. Mrežne knjižnice, akademski časopisi i obrazovni videozapisi samo su neki od primjera široke lepeze resursa kojima se može pristupiti na mreži. Ovo omogućuje učenicima da dublje istražuju teme i nadopune svoje učenje različitim izvorima.

Korištenje tehnologije u obrazovanju može *povećati učinkovitost i fleksibilnost*. Platforme za online učenje omogućuju učenicima pristup materijalima tečaja, predaju zadataka i interakciju s učiteljima i kolegama s bilo kojeg mjesta i u bilo koje vrijeme. Ovo može biti posebno korisno za učenike koji imaju druge obveze ili žive u udaljenim područjima gdje tradicionalno školovanje nije dostupno.

Također ćemo navesti i neke od najvećih izazova s kojima se susrećemo pri korištenju tehnologije u obrazovanju, a upravo je jedan od najvećih izazova korištenja tehnologije u obrazovanju osigurati da svi učenici imaju *pristup* potrebnoj *tehnologiji* i *digitalnim resursima*. Učenici iz obitelji s niskim primanjima ili iz udaljenih područja možda nemaju pristup računalu ili brzom internetu, što može ograničiti njihovu mogućnost sudjelovanja u aktivnostima učenja na mreži. Rješavanje ovog problema može zahtijevati promjene politike na državnoj ili nacionalnoj razini, poput pružanja besplatnog ili subvencioniranog pristupa internetu i uređaja za obitelji s niskim prihodima (Stojanović, Štambuk, 2020).

Još jedan izazov je upravljanje *digitalnim smetnjama* u učionici. Učenici bi mogli biti u iskušenju da provjere svoje račune na društvenim mrežama ili pretražuju internet umjesto da se usredotoče na svoje predmete. Učitelji moraju pronaći načine kako upravljati tim smetnjama i držati učenike uključenima u proces učenja.

Nadalje, kako bi učinkovito koristili tehnologiju u učionici, edukatori moraju pružati *podršku* te biti *obučeni* za korištenje ovih alata. Mnogi učitelji možda nisu prošli obuku o tome kako ugraditi tehnologiju u svoju nastavnu praksu. Pružanje stalne obuke i podrške za edukatore ključno je za osiguranje učinkovite upotrebe tehnologije i za dobivanje visokokvalitetnog obrazovanja učenika.

Privatnost i sigurnost također su važni izazovi pri korištenju tehnologije u obrazovanju. Osobni podaci učenika moraju biti zaštićeni prilikom korištenja platformi i alata za online učenje. Škole i obrazovne ustanove moraju osigurati da imaju odgovarajuće sigurnosne mjere za zaštitu osobnih podataka učenika od kibernetičkih prijetnji i povreda podataka (Katavić, 2018.).

Konačno, tu je i *trošak* implementacije tehnologije u učionici. To može uključivati troškove uređaja, softvera i tekućeg održavanja i podrške. Škole i obrazovne ustanove moraju pažljivo razmotriti isplativost uključivanja tehnologije u svoje nastavne prakse i pronaći načine da to učine financijski izvedivim.

Iako su izazovi korištenja tehnologije u obrazovanju značajni, oni se mogu riješiti kombinacijom promjena politike, obuke nastavnika i ciljanih ulaganja u tehnološku infrastrukturu.

Kako bi osigurali da svi učenici imaju pristup potrebnoj tehnologiji i digitalnim resursima, kreatori politike moraju dati prioritet zatvaranju digitalnog jaza. To bi moglo uključivati inicijative za pružanje besplatnog ili subvencioniranog pristupa internetu i uređajima za obitelji s niskim

primanjima ili učenicima u udaljenim područjima. Vlade i školski okruzi također bi mogli istražiti partnerstva s tehnološkim tvrtkama kako bi omogućili pristup digitalnim resursima.

Upravljanje digitalnim smetnjama u učionici zahtijeva kombinaciju jasnih politika, učinkovitog praćenja i zanimljivih metoda podučavanja. Učitelji mogu postaviti jasna očekivanja za korištenje tehnologije u učionici, kao što je određivanje određenog vremena za učenike da koriste svoje uređaje. Također mogu pratiti aktivnosti učenika pomoću softvera za upravljanje razredom, kao što je Classcraft, koji učiteljima omogućuje praćenje napretka i ponašanja učenika (Đula, 2010.).

Kako bi se učiteljima osiguralo ugodno korištenje tehnologije u učionici, potrebno je osigurati stalnu obuku i podršku. Škole i obrazovne ustanove mogu ponuditi prilike za profesionalni razvoj učiteljima kako bi naučili o novim tehnologijama i kako ih uključiti u svoju nastavnu praksu. Osim toga, škole mogu stvoriti timove za tehnološku podršku koji mogu pružiti pomoć učiteljima i učenicima kada se pojave tehnički problemi.

Kako bi zaštitili osobne informacije i podatke učenika, škole i obrazovne ustanove moraju imati odgovarajuće sigurnosne mjere. To bi moglo uključivati korištenje sigurnih platformi za online učenje i alata koji šifriraju podatke i štite od kibernetičkih prijetnji. Škole također mogu pružiti obuku učenicima o tome kako zaštititi svoje osobne podatke na internetu.

Škole i obrazovne ustanove mogu riješiti troškove implementacije tehnologije u učionici istraživanjem mjera uštede i traženjem mogućnosti financiranja. Na primjer, škole mogu primijeniti politiku donošenja vlastitog uređaja (BYOD), koja učenicima omogućuje korištenje osobnih uređaja u učionici (Šuljić, 2003.). Osim toga, škole mogu tražiti bespovratna sredstva i druge mogućnosti financiranja za podršku tehnološke infrastrukture.

Korištenje tehnologije u obrazovanju nudi mnoge prednosti, poput poboljšanja angažmana i motivacije, personaliziranja iskustava učenja i omogućavanja pristupa resursima. Međutim, postoje i značajni izazovi, poput digitalnog jaza, upravljanja digitalnim smetnjama, obuke i podrške, privatnosti i sigurnosti te troškova. Kako bi odgovorili na te izazove, kreatori politika, edukatori i školski administratori moraju surađivati kako bi osigurali da se tehnologija koristi na odgovoran i etičan način. Uz odgovarajuća ulaganja u tehnološku infrastrukturu i obuku nastavnika, tehnologija ima potencijal transformirati obrazovanje i poboljšati ishode učenja za sve učenike.

2.3. Primjena tehnologije u nastavi

Primjena tehnologije u nastavi posljednjih se godina brzo razvija, s pojavom novih trendova i perspektiva koje oblikuju budućnost obrazovanja. U nastavku će se istražiti neki od ovih trendova i perspektiva te raspravljati o njihovim implikacijama za korištenje tehnologije u nastavi.

Jedan od najznačajnijih trendova u primjeni tehnologije u nastavi je *personalizacija učenja*. Uz pomoć tehnologije, učitelji sada mogu prilagoditi iskustva učenja za pojedinačne učenike, na temelju njihovih jedinstvenih stilova učenja, preferencija i sposobnosti. To se postiže upotrebom prilagodljivih sustava učenja, koji koriste analitiku podataka i algoritme strojnog učenja za stvaranje personaliziranih putova učenja za učenike (Sutton, 2013.).

Prilagodljivi sustavi učenja mogu pomoći učiteljima da prepoznaju područja u kojima je pojedinim učenicima potrebna dodatna podrška i pružiti im ciljane intervencije koje će im pomoći da postignu svoje ciljeve učenja. To može dovesti do poboljšanih rezultata učenika, jer učenici mogu napredovati vlastitim tempom i dobiti podršku koja im je potrebna za uspjeh.

Drugi značajan trend u primjeni tehnologije u nastavi je porast *kombiniranog, odnosno mješovitog učenja*. Mješovito učenje kombinira tradicionalnu nastavu u učionici s aktivnostima online učenja, kao što su virtualna predavanja, forumi za rasprave i interaktivne simulacije. Ovaj pristup omogućuje učiteljima stvaranje fleksibilnijih i dinamičnijih iskustava učenja, što može poboljšati angažman i motivaciju učenika.

Mješovito učenje također može pomoći u rješavanju nekih izazova povezanih s tradicionalnom nastavom u učionici, kao što su ograničeno vrijeme i resursi, pružajući učenicima pristup širem rasponu materijala za učenje i resursa. Dodatno, kombinirano učenje može pomoći u podršci učenicima koji se možda bore s određenim pojmovima ili temama, pružajući im dodatnu podršku i resurse izvan učionice (Moya, 2009).

Još jedan trend u primjeni tehnologije u nastavi je korištenje *gamifikacije*. Gamifikacija uključuje elemente igre, kao što su bodovi, značke i ploče s najboljim rezultatima u proces učenja kako bi bio privlačniji i motivirajući za učenike. Ovaj pristup može pomoći u promicanju aktivnog učenja i povećanju sudjelovanja učenika, budući da su učenici potaknuti da se bave materijalom i natječu se sa svojim vršnjacima (Requerey, 2009).

Gamifikacija također može pomoći u stvaranju osjećaja zajedništva među učenicima jer zajedno rade na postizanju zajedničkih ciljeva i natječu se za nagrade. To može poboljšati angažman i motivaciju učenika te dovesti do poboljšanih ishoda učenja.

Virtualna i proširena stvarnost također se pojavljuju kao važni trendovi u primjeni tehnologije u nastavi. Te tehnologije omogućuju učiteljima da stvore sveobuhvatna i interaktivna iskustva učenja, koja mogu pomoći u poboljšanju angažmana i razumijevanja učenika.

Virtualna stvarnost uključuje stvaranje simuliranog okruženja u kojem učenici mogu istraživati i komunicirati s njim, dok proširena stvarnost uključuje preklapanje digitalnih informacija na stvarni svijet (Petrić, 2022). Obje ove tehnologije mogu se koristiti za stvaranje privlačnih i interaktivnih iskustava učenja, kao što su virtualni izleti, interaktivne simulacije i 3D modeliranje.

Virtualna i proširena stvarnost također može pomoći u podršci učenicima s različitim stilovima i sposobnostima učenja, pružajući im alternativne načine za bavljenje materijalom. Osim toga, ove tehnologije mogu pomoći u stvaranju inkluzivnijeg okruženja za učenje, pružajući učenicima pristup iskustvima i resursima koji možda nisu dostupni u njihovom fizičkom okruženju.

Postoje brojne perspektive primjene tehnologije u nastavi. Budući da tehnologija nastavlja igrati sve važniju ulogu u obrazovanju, važno je *razmotriti etičke implikacije* njezine uporabe. Na primjer, edukatori moraju voditi računa o pitanjima koja se odnose na privatnost, sigurnost podataka i jednakost te osigurati da se tehnologija koristi na odgovoran i etičan način.

Nadalje, edukatori moraju biti svjesni potencijalnih pristranosti i ograničenja tehnologije i osigurati da ne održavaju postojeće nejednakosti ili jačaju stereotipe. To zahtijeva kontinuirano obrazovanje i osposobljavanje, kao i predanost stalnom promišljanju i evaluaciji uporabe tehnologije u nastavi.

Još jedna perspektiva koju treba razmotriti kada se raspravlja o primjeni tehnologije u nastavi je *globalizacija*. Tehnologija ima potencijal za povezivanje učenika i učitelja iz cijelog svijeta, omogućujući veću suradnju i razmjenu ideja. To može dovesti do raznolikijeg i inkluzivnijeg okruženja za učenje, gdje učenici mogu učiti od i s pojedincima iz različitih kultura i podrijetla (Kralj, 2008).

Tehnologija također može pomoći u premošćivanju digitalnog jaza, pružajući učenicima u udaljenim ili siromašnim područjima pristup obrazovnim resursima i mogućnostima koje im inače možda nisu dostupne. To može pomoći u promicanju jednakosti i socijalne pravde u obrazovanju, a učenicima pružiti alate koji su im potrebni za uspjeh u sve digitalnijem svijetu.

Konačno, važno je razmotriti ulogu koju će tehnologija imati u pripremi učenika za *rad u budućnosti*. Kako tržište rada postaje sve digitalnije, učenici će morati imati snažne tehnološke vještine kako bi uspjeli u svojoj karijeri. Učitelji stoga moraju osigurati da učenicima pruže potrebne vještine i znanja za napredovanje u digitalnom svijetu.

To ne uključuje samo tehničke vještine, poput kodiranja i analize podataka, već i kritičko razmišljanje, rješavanje problema i kreativnost. Učitelji također moraju biti svjesni promjenjivih zahtjeva tržišta rada i osigurati da učenike pripremaju za karijere koje možda još ne postoje.

Primjena tehnologije u nastavi brzo se razvija, s novim trendovima i perspektivama koje oblikuju budućnost obrazovanja. Dok tehnologija može donijeti mnoge prednosti obrazovanju, kao što je personalizirano učenje, kombinirano učenje, gamifikacija te virtualna i proširena stvarnost, važno je razmotriti etičke, globalne i buduće implikacije njezine upotrebe. Na taj način edukatori mogu osigurati da koriste tehnologiju na odgovoran i učinkovit način te da učenicima daju alate koji su im potrebni za uspjeh u sve digitalnijem svijetu.

3. Uvjeti održavanja nastave u vrijeme pandemije COVID-19 virusa

Pandemija COVID-19 imala je značajan utjecaj na svaki aspekt naših života, uključujući obrazovanje. Pandemija je prisilila škole i sveučilišta da brzo prijeđu na online učenje, što je rezultiralo brojnim izazovima i promjenama u načinu izvođenja nastave.

Jedan od najznačajnijih utjecaja pandemije na nastavu bio je *prelazak na online učenje*. Škole i sveučilišta morali su se prilagoditi novim tehnologijama kako bi nastavili pružati obrazovanje svojim učenicima i studentima. To je rezultiralo širokom primjenom softvera za videokonferencije kao što su Zoom, Google Meet i Microsoft Teams. Online nastava omogućila je učenicima nastavak obrazovanja, ali je također predstavljala izazove. Online nastava ima ograničene društvene interakcije, što je bitan aspekt iskustva učenja.

Drugi utjecaj pandemije na nastavu bila je *promjena nastavnih metoda*. Učitelji su morali pronaći nove načine za isporuku materijala za nastavu i ocjenjivanje učenja učenika. Osobna predavanja zamijenjena su unaprijed snimljenim videozapisima i online zadacima, a grupni projekti zamijenjeni su individualnim zadacima. Pandemija je također rezultirala povećanim

fokusom na samostalno učenje jer su učenici morali preuzeti veću odgovornost za vlastito obrazovanje. To je dovelo do ponovne evaluacije tradicionalnih metoda podučavanja i istraživanja novih pristupa koji su prilagodljiviji online učenju (Toquero, 2020).

Pandemija je također istaknula *važnost mentalnog zdravlja* i dobrobiti u obrazovanju. Učenici su se morali nositi s povećanim stresom i tjeskobom zbog neizvjesnosti i poremećaja izazvanih pandemijom. Škole i sveučilišta odgovorili su povećanjem pristupa resursima za mentalno zdravlje, poput savjetodavnih usluga i grupa za podršku. Učitelji su također osposobljeni da prepoznaju i odgovore na potrebe mentalnog zdravlja svojih učenika. Pandemija je osnažila ideju da obrazovanje nije samo akademsko postignuće, već i osobni rast i dobrobit.

Pandemija je također razotkrila *digitalni jaz* koji postoji među učenicima i studentima. Učenicima iz siromašnih sredina često ne posjeduju uređaje vezane za tehnologiju i pristup internetu koji su potrebni za online učenje. To je rezultiralo obrazovnim razlikama i povećalo jaz u postignućima. Škole i sveučilišta omogućili su i osigurali uređaje i pristup internetu studentima i učenicima kojima je to bilo potrebno. Međutim, to je istaknulo potrebu za sveobuhvatnijim naporima za premošćivanje digitalnog jaza, kako u obrazovanju tako i u društvu općenito.

Pandemija je utjecala na *ocjenjivanje* učenja učenika. Tradicionalne metode ocjenjivanja, kao što su osobni ispiti, zamijenjene su online ispitima i zadacima. To je dovelo do zabrinutosti oko akademske čestitosti i kvalitete ocjenjivanja. Učitelji su morali pronaći nove načine za ocjenjivanje učenja učenika, kao što je korištenje ocjenjivanja temeljenog na projektima i alternativnih oblika vrednovanja. Pandemija je također potaknula ponovnu procjenu svrhe ocjenjivanja u obrazovanju i uloge koju ima u promicanju učenja.

3.1. Pandemija i njezin utjecaj na održavanje nastave u vrijeme COVID-19 virusa

Pandemija COVID-19 virusa značajno je utjecala na uvjete realizacije nastave (nastavnog procesa) u obrazovanju na svjetskoj razini. Škole i sveučilišta bili su prisiljeni zatvoriti vrata svojim polaznicima i prijeći na online učenje, što je dovelo do promjene paradigme u načinu na koji se obrazovanje pruža (Rashid, 2020). Iznenađujuća promjena postavila je značajne izazove za

učitelje, učenike i roditelje, dovodeći do pitanja o učinkovitosti online nastave i njezinog utjecaja na budućnost obrazovnog sustava.

Unatoč brojnim izazovima, online podučavanje tijekom pandemije donijelo je nove mogućnosti za učitelje i učenike. Virtualne učionice omogućuju veću fleksibilnost u rasporedu, što može biti od koristi učenicima s pretrpanim rasporedom ili onima koji žive daleko od škole. Mrežno podučavanje također je omogućilo učiteljima da uključe tehnologiju u svoje lekcije, čineći učenje interaktivnijim i zanimljivijim za učenike. Neki edukatori otkrili su da su učenici koji se muče u tradicionalnim učionicama uspjeli u virtualnim učionicama.

Još jedna potencijalna korist online nastave je njezina mogućnost smanjenja troškova i povećanja pristupa obrazovanju. Online tečajevi mogu biti jeftiniji za razvoj i izvođenje od tradicionalnih tečajeva u učionici, što bi moglo učiniti obrazovanje pristupačnijim učenicima u zemljama u razvoju ili onima s ograničenim financijskim sredstvima. Osim toga, online tečajevi mogu pružiti priliku za cjeloživotno učenje, pri čemu učenici mogu pohađati tečajeve u bilo koje vrijeme i s bilo kojeg mjesta.

Pandemija COVID-19 dovela je do značajnog pomaka odvijanja tj. realiziranja nastave u obrazovnom sustavu, pri čemu je online podučavanje postalo norma za mnoge škole i sveučilišta. Dok online podučavanje predstavlja značajne izazove, ono također predstavlja nove mogućnosti za učitelje i učenike. Dugoročni utjecaj online nastave na obrazovni sustav tek će se vidjeti, no jasno je da je pandemija potaknula promjenu paradigme u načinu na koji se obrazovanje pruža. Dok se svijet nastavlja prilagođavati pandemiji, bit će od ključne važnosti nastaviti istraživati načine za prevladavanje izazova koje postavlja online podučavanje i maksimiziranje njegovih potencijalnih koristi za obrazovanje.

3.2. Pregled istraživanja vezanih uz COVID-19

3.2.1. Prikaz izdvojenih istraživanja provedenih u svijetu u vrijeme pandemije

Pandemija COVID-19 imala je značajan utjecaj na obrazovanje, prisiljavajući škole i sveučilišta da brzo pređu na online učenje. Kao rezultat toga, provedena je značajna količina istraživanja o utjecaju pandemije na nastavu. U ovom pregledu ispitat ćemo neka od najznačajnijih istraživanja na ovu temu, uključujući autore, naslove i ključne nalaze.

Jednu od najranijih studija o utjecaju pandemije na obrazovanje provela je Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Studija pod nazivom "Odgovori obrazovanja na COVID-19: Implementacija puta naprijed" objavljena je u lipnju 2020. i ispitala je odgovore obrazovnih sustava u više od 100 zemalja na pandemiju. Studija je pokazala da iako je online učenje postalo norma u mnogim zemljama, postoje značajni izazovi u provedbi učinkovitog online obrazovanja, uključujući digitalni jaz, nedostatak obuke nastavnika i ograničen pristup resursima za učenike.

Studija koju je provela Organizacija Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (UNESCO) također je ispitala utjecaj pandemije na obrazovanje. Studija pod nazivom "COVID-19 i pravo na obrazovanje: Globalni pregled situacije djece" objavljena je u kolovozu 2020. i istraživala je obrazovne sustave u više od 190 zemalja. Studija je pokazala da je pandemija dovela do zatvaranja škola za više od 1,5 milijardi učenika diljem svijeta i da je online učenje postalo primarni način pružanja obrazovanja u mnogim zemljama. Međutim, studija je također istaknula značajne razlike u pristupu online obrazovanju, posebno za učenike iz obitelji s niskim primanjima i one koji žive u ruralnim područjima.

Drugo istraživanje koje je ispitivalo utjecaj pandemije na nastavu proveli su istraživači sa Sveučilišta Kalifornija, Berkeley. Studija pod nazivom "Pandemija COVID-19 i online učenje: sinteza istraživanja" objavljena je u prosincu 2020. i ispitala je dostupna istraživanja o online učenju tijekom pandemije. Studija je pokazala da, iako je online učenje postalo raširenije, ono nije bilo univerzalno učinkovito. Istraživači su primijetili da je online učenje bilo najučinkovitije u kombinaciji s nastavom licem u lice te da je samo online učenje rezultiralo nižim razinama angažmana učenika i postignuća.

Studija koju su proveli istraživači sa Sveučilišta u Oregonu također je ispitala utjecaj pandemije na obrazovanje. Studija pod nazivom "Utjecaj COVID-19 na obrazovanje" objavljena je u siječnju 2021. i anketirala je više od 1000 K-12 nastavnika u Sjedinjenim Državama. Studija je pokazala da je pandemija dovela do značajnih poremećaja u obrazovanju, pri čemu su mnogi učenici zaostajali u obrazovanju. Studija je također otkrila da je pandemija istaknula važnost socijalno - emocionalnog učenja i podrške mentalnom zdravlju u obrazovanju.

Nedavno istraživanje koje su proveli istraživači sa Sveučilišta u Oxfordu ispitalo je utjecaj pandemije na visoko obrazovanje. Studija pod nazivom "Utjecaj COVID-19 na visoko obrazovanje" objavljena je u veljači 2021. i anketirala je više od 2000 studenata i 1000 nastavnika u Ujedinjenom Kraljevstvu. Studija je pokazala da je pandemija dovela do značajnih poremećaja

u visokom obrazovanju, pri čemu su studenti iskusili višu razinu stresa i tjeskobe. Studija je također otkrila da su se edukatori borili da se prilagode online učenju i da su mnogi učenici iskusili tehničke poteškoće i ograničen pristup resursima.

Istraživanje na temu „Parents' Perceptions of Distance Learning during Covid-19 Pandemic“ provedeno 2020. godine, autora Delipiter Lase, Zaluchu Sonny i Orienti Dorkas, koje se fokusiralo na osnovne škole u gradu Gunungsitoli, gdje je ukupno 18,213 učenika raspoređeno po osnovnim školama ili ekvivalentima. Podaci su se prikupljali korištenjem tehnika polustrukturiranih intervjua. Intervjui su se provodili licem u lice i telefonskim razgovorima (Bernard i H. Russell, 2006). Gotovo svi roditelji su bili zabrinuti zbog negativnih utjecaja pandemije COVID-19 na obrazovanje njihove djece. Ta zabrinutost odnosi se na postignuće učenika, stjecanje znanja i razvoj različitih vještina (kompetencija) koje su značajno teže ostvariti.

„Perception, burden and satisfaction of parents of children attending online classes during COVID-19 lockdown: A cross-sectional survey“, istraživanje je koje su 2022. godine proveli autori Rathaliya Arti, Malarkodi S. i Deol Rupinder, gdje se anketiralo u tri škole u Rishikeshu, savezna država Uttarakhand. Ukupno je 220 roditelja djece koja pohađaju online nastavu i koja se školuju od prvog do petog razreda dobrovoljno odgovorilo. Korištena je Google Forma kako bi se procijenila percepcija, teret i zadovoljstvo u vezi s online nastavom, a analiza je provedena korištenjem deskriptivnih i inferencijalnih statističkih metoda. Prosječna dob roditelja bila je $34,1 \pm 5$ godina, a većina ispitanica bile su majke. Od 220 roditelja, 52% pokazalo je negativnu percepciju, 42% iskusilo je umjereno do ozbiljno opterećenje, a 51% bilo je vrlo zadovoljno online nastavom tijekom karantene zbog COVID-19. Roditelji su imali negativnu percepciju i iskusili su umjereno do ozbiljno opterećenje u vezi s online nastavom. Istodobno, bili su vrlo zadovoljni donekle ostvarenim obrazovnim ciljevima tijekom pandemije COVID-19.

3.2.2. Prikaz izdvojenih istraživanja vezanih uz održavanje nastave u vrijeme pandemije u Republici Hrvatskoj

„Utjecaj pandemije COVID-19 na glazbeno obrazovanje u Republici Hrvatskoj: problematika provođenja nastave na daljinu“ je istraživanje provedeno 2021. godine. Ovo istraživanje se bavilo problematikom provođenja nastave na daljinu u glazbenim školama u Republici Hrvatskoj i analiziralo stavove učenika. Istraživanje je obuhvatilo 382 ispitanika i provedeno je u ožujku 2021. godine, gotovo godinu dana nakon što su škole zatvorene zbog

pandemije COVID-19. Rezultati su pokazali da je većina učenika (58,4%) koristila mobilne uređaje za virtualnu nastavu, iako su se suočavali s hardverskim nedostacima koji su utjecali na kvalitetu nastave na daljinu (Palić, 2021).

Istraživanje pod nazivom „Djelovanje pandemije Covid-19 na obrazovanje diljem svijeta“ provedeno je 2020. godine. Mrežna nastava postaje ključna u globalnoj situaciji pandemije, potičući mnoge zemlje na slične obrazovne pristupe. Centralizirano planiranje uz lokalne prilagodbe programa pokazalo se kao optimalan pristup. Važno je uskladiti kratkoročne i dugoročne mjere te ih prilagoditi učenicima s najmanje opreme. Nastava na daljinu može biti moćno oruđe za obrazovno upravljanje. Čak i nakon pandemije, moguće su trajne promjene u obrazovnom sustavu, potaknute digitalizacijom i inovacijama (Tonković i sur, 2020). Privatni sektor donosi inovacije putem obrazovnih aplikacija i platformi. Javno-privatna partnerstva postaju važna, omogućujući korištenje privatnih rješenja za nove oblike nastave. Važno je podržati roditelje, nastavnike i škole u održavanju socijalnih veza tijekom zatvaranja škola. Digitalni pristup obrazovanju može povećati nejednakost među učenicima, posebno onima nižeg socioekonomskog statusa. Pandemija ima dinamične i nepredvidljive učinke na obrazovanje, s potencijalno pozitivnim i negativnim posljedicama.

Istraživanje provedeno od strane Instituta za društvena istraživanja analiziralo je utjecaj pandemije koronavirusa na život učenika u Hrvatskoj. Istraživanje je obuhvatilo različite aspekte života djece i mladih, procjene učenika i nastavnika o utjecaju epidemioloških mjera u školama na nastavu, promjene u nastavi i organizaciji škole te kako su te promjene utjecale na učenje (HRT, 2021). Također, istraživanje je ispitivalo usporedbu između učenja u učionici i nastave na daljinu te kako odgojno-obrazovni djelatnici vide psihološko i emocionalno stanje učenika. Istraživanje je provedeno od svibnja do lipnja 2021. u 161 srednjoj i osnovnoj školi, obuhvaćajući više od 27.000 učenika, 417 stručnih suradnika i 4.796 učitelja i nastavnika (HRT, 2021). Rezultati istraživanja su pokazali da je pandemija imala negativan utjecaj na psihičko zdravlje učenika, s povećanjem depresivnih i anksioznih stanja te strahova. Unatoč negativnom utjecaju, neki učenici su istaknuli pozitivan učinak pandemije na odnose s obitelji i prijateljima.

Zaključno, pandemija COVID-19 dovela je do značajnih poremećaja u obrazovanju i potaknula istraživanja o utjecaju pandemije na nastavu. Studije ispitane u ovom pregledu istaknule su izazove provedbe učinkovitog online učenja, značajne razlike u pristupu online obrazovanju, važnost socijalno-emocionalnog učenja i potpore mentalnom zdravlju te borbe nastavnika da se

prilagode novim načinima poučavanja. Dok pandemija traje, bitno je nastaviti pratiti utjecaj pandemije na obrazovanje i razvijati strategije za rješavanje izazova koji su se pojavili.

4. Uloga roditelja u online obrazovanju djece

Pandemija COVID-19 dovela je do značajnog pomaka u online obrazovanju, a time je uloga roditelja u obrazovanju svoje djece postala važnija nego ikad. Budući da djeca uče od kuće, roditelji su postali ključni dio njihovog obrazovnog procesa, igrajući ključnu ulogu u osiguravanju kvalitetnog obrazovanja svoje djece.

Jedna od primarnih odgovornosti roditelja u online obrazovanju je osigurati da njihova djeca imaju potrebnu tehnologiju i opremu za sudjelovanje u online nastavi. To uključuje pristup računalu ili tabletu, brzom internetu i relevantnom softveru ili aplikacijama. Roditelji moraju osigurati da njihova djeca imaju prikladno okruženje za učenje, bez ometanja i s odgovarajućim osvjetljenjem i udobnim sjedalima. Roditelji također moraju pomoći svojoj djeci da razumiju kako učinkovito koristiti tehnologiju, uključujući korištenje online alata, komunikacijskih platformi i sustava za dijeljenje datoteka (Puspita, 2021.).

Još jedna bitna uloga roditelja u online obrazovanju je podrška učenju svoje djece osiguravanjem strukture i rutine. To znači pomoći njihovoj djeci da uspostave dnevni raspored koji uključuje redovite odmore i dovoljno vremena za učenje, zadatke i izvannastavne aktivnosti. Roditelji bi trebali pratiti napredak svoje djece i pomoći im da ostanu na putu prema svojim ciljevima učenja.

Osim što osiguravaju strukturu i rutinu, roditelji također mogu podržati učenje svoje djece aktivnim uključivanjem u njihovo obrazovanje. To uključuje praćenje sudjelovanja njihove djece u online nastavi i zadacima, pregled njihovog rada i davanje povratnih informacija i ohrabrenja (Ilmanto, 2021). Roditelji također mogu raditi s učiteljima kako bi identificirali područja u kojima bi njihova djeca mogla trebati dodatnu podršku ili pomoć.

Roditelji također mogu pomoći svojoj djeci da steknu učinkovite navike i vještine učenja, poput upravljanja vremenom, organizacije i vođenja bilješki. Oni mogu potaknuti svoju djecu da postavljaju ostvarive ciljeve, učinkovito upravljaju svojim vremenom i koriste tehnike učenja koje im najbolje odgovaraju. Roditelji mogu pomoći svojoj djeci da ostanu motivirana i angažirana

pronalaženjem načina da učenje učine zabavnijim i interaktivnijim, poput uključivanja igara, kvizova ili obrazovnih videa.

Konačno, roditelji mogu pomoći svojoj djeci da razviju bitne životne vještine koje će im koristiti i izvan akademske karijere. To uključuje podučavanje kako učinkovito komunicirati, rješavati probleme i surađivati s drugima. Roditelji mogu poticati svoju djecu da preuzmu vodeće uloge, sudjeluju u izvannastavnim aktivnostima i slijede svoje strasti izvan škole.

Uloga roditelja u online obrazovanju svoje djece postala je važnija nego ikada. Roditelji moraju pružiti potrebnu podršku, strukturu i ohrabrenje kako bi osigurali da njihova djeca dobiju kvalitetno obrazovanje. S pravim alatima, vještinama i načinom razmišljanja roditelji mogu pomoći svojoj djeci da se nose s izazovima online učenja i pripremiti ih za uspjeh u akademskom i privatnom životu.

4.1. Važnost komunikacije između roditelja i učitelja u online nastavi

Pandemija COVID-19 promijenila je način na koji živimo, radimo i učimo. Iznenađni prelazak na online učenje postavio je brojne izazove za učenike, učitelje i roditelje. Dok učenici nastavljaju učiti na daljinu, komunikacija između roditelja i učitelja postala je teža nego prije. U nastavku će se navesti najbitniji aspekti komunikacije između roditelja i učitelja u online nastavi zbog virusa COVID-19.

Jedna od najznačajnijih dobrobiti komunikacije između roditelja i učitelja je što omogućuje bolje *praćenje napretka* učenika. Uz online nastavu, učiteljima može biti izazovno pratiti napredak svakog učenika, osobito ako imaju veliki razred. Roditelji mogu odigrati ključnu ulogu u tome tako što će obavijestiti učitelja ako se njihovo dijete bori s nekim predmetom ili mu je potrebna dodatna pomoć.

Drugi važan aspekt komunikacije između roditelja i učitelja je *rješavanje tehničkih problema* koji se mogu pojaviti tijekom online nastave. Online učenje može uzrokovati tehničke poteškoće poput problema s internetskom vezom ili kvarova uređaja koji mogu značajno utjecati na sposobnost učenika da sudjeluje u nastavi. Komunicirajući s učiteljem, roditelji mogu pomoći u rješavanju tehničkih problema koji se mogu pojaviti, osiguravajući da njihovo dijete može u potpunosti sudjelovati u online nastavi.

Održavanje i osiguravanje angažmana učenika ključno je u online nastavi. Međutim, može biti izazovno održati motivaciju učenika kada nisu fizički u učionici. Redovita komunikacija između roditelja i učitelja može pomoći da učenici ostanu angažirani i motivirani. Učitelji mogu obavještavati roditelje o nadolazećim lekcijama i zadacima, a roditelji mogu poticati svoju djecu da aktivno sudjeluju u online nastavi (Chusna, 2021.).

Komunikacija između roditelja i učitelja također omogućuje bolju *povratnu informaciju* o napretku učenika. Učitelji mogu redovito obavještavati roditelje o školskom uspjehu njihovog djeteta i identificirati područja u kojima su potrebna poboljšanja. Roditelji tada mogu raditi sa svojim djetetom na rješavanju ovih područja i pružiti dodatnu podršku gdje je to potrebno.

Naposljetku, komunikacija između roditelja i učitelja u online nastavi može pomoći u *izgradnji zajednice koja pruža podršku*. Budući da pandemija uzrokuje stres i tjeskobu za mnoge obitelji, zajednica koja pruža podršku može značajno utjecati na mentalno zdravlje i dobrobit učenika. Radeći zajedno, roditelji i učitelji mogu stvoriti pozitivno okruženje za učenje i pružiti učenicima podršku koja im je potrebna za uspjeh.

Komunikacija između roditelja i učitelja ključna je u online nastavi zbog COVID-19 virusa. Pomaže u praćenju napretka učenika, rješavanju tehničkih problema, osiguravanju angažmana učenika, pružanju povratnih informacija i izgradnji zajednice koja ga podržava. Dok se nastavljamo suočavati s izazovima online učenja, bitno je da roditelji i učitelji rade zajedno kako bi osigurali da učenici dobiju obrazovanje i podršku koja im je potrebna za uspjeh.

4.2. Uloga roditelja u uspjehu djece u online nastavi

Iako online učenje predstavlja mnoge izazove za učenike, roditelji mogu igrati ključnu ulogu u podržavanju uspjeha svoje djece u ovim razredima. U nastavku je navedeno nekoliko načina na koje roditelji mogu povezati obitelj i obrazovanje kako bi pomogli svojoj djeci da postignu što bolje rezultate u online nastavi.

Roditelji mogu pomoći svojoj djeci da uspostave rutinu za online učenje. Stvaranje *rasporeda* koji uključuje vrijeme za nastavu, domaću zadaću i odmore može pomoći djeci da ostanu organizirana i usredotočena. Roditelji mogu zajedno sa svojom djecom napraviti raspored koji im odgovara i pobrinuti se da ga se pridržavaju.

Roditelji mogu pomoći svojoj djeci stvoriti prikladan *radni prostor* za online učenje. To znači pronaći tiho područje bez ometanja gdje se djeca mogu koncentrirati na svoj posao. Roditelji bi se trebali pobrinuti da njihova djeca imaju pristup potrebnoj tehnologiji, kao što je računalo ili tablet te brzi internet.

Roditelji mogu imati *aktivnu ulogu* u obrazovanju svoje djece tako što će biti informirani o tome što njihova djeca uče u razredu. To uključuje pregled zadataka i ocjena njihove djece, komunikaciju s učiteljima i prisustvovanje virtualnim roditeljskim sastancima.

Nadalje, roditelji mogu pomoći svojoj djeci da *razviju dobre navike* učenja pružanjem podrške i ohrabrenja. To uključuje pomaganje djeci da razumiju svoje zadatke i odgovaranje na sva pitanja koja mogu imati. Roditelji također mogu dati povratne informacije o radu svoje djece i pomoći im da ostanu motivirani.

Roditelji mogu pomoći svojoj djeci da *izgrade društvene veze* unatoč fizičkoj udaljenosti online učenja. To može uključivati postavljanje virtualnih grupa za učenje s kolegama iz razreda, poticanje djece da sudjeluju u online klubovima ili izvannastavnim aktivnostima i pomaganje da ostanu u kontaktu s prijateljima i obitelji.

Potrebno je pružiti *emocionalnu podršku* svojoj djeci u ovim izazovnim vremenima. Pandemija je stvorila značajan stres i neizvjesnost, a djeca se mogu osjećati preopterećeno ili tjeskobno. Roditelji mogu biti slušatelji, pomoći svojoj djeci da se nose sa stresom i pružiti sigurnost i ohrabrenje.

Konačno, roditelji mogu oblikovati *pozitivan stav* prema učenju i obrazovanju. Pokazujući interes za obrazovanje svoje djece i potičući njihov akademski uspjeh, roditelji mogu pomoći svojoj djeci da razviju doživotnu ljubav prema učenju.

Uloga roditelja u uspjehu njihove djece u online nastavi ne može se precijeniti. Pružanjem strukture, potpore i ohrabrenja roditelji mogu pomoći svojoj djeci da se nose s izazovima online učenja i postignu akademski uspjeh (Almomani, Qablan, Atrooz, 2021). Radeći zajedno, obitelji mogu pomoći da djeca dobiju kvalitetno obrazovanje, čak i usred pandemije.

4.3. Podrška roditeljima u online obrazovanju - izazovi i perspektive

Pandemija COVID-19 natjerala je mnoge učenike i studente diljem svijeta na prijelaz na online obrazovanje. Iako je to omogućilo kontinuitet učenja tijekom karantene i mjera socijalnog distanciranja, to je također predstavljalo jedinstvene izazove za roditelje koji sada moraju pružiti podršku za online obrazovanje svoje djece. U nastavku će se prikazati izazovi i perspektive roditeljske podrške u online obrazovanju.

Jedan od glavnih izazova s kojima se roditelji suočavaju je *potreba za tehnološkom stručnošću*. Mnogi roditelji nisu upoznati s alatima i platformama koje se koriste u online obrazovanju, što može otežati podršku svojoj djeci. To može dovesti do frustracije i za roditelje i za učenike, jer se bore i teško snalaze u tehnologiji potrebnoj za online nastavu. Kako bi prevladali ovaj izazov, škole i pružatelji usluga obrazovanja mogu roditeljima ponuditi obuku i resurse za bolje razumijevanje i korištenje tehnologije potrebne za online učenje (Yucel, 2021).

Još jedan izazov za roditelje je *upravljanje vremenom*. Budući da mnogi roditelji rade od kuće, često žongliraju između vlastitih radnih obaveza i potreba svoje djece. To im može otežati pružanje potrebne podrške za online obrazovanje svoje djece, osobito ako imaju više djece s različitim rasporedima. Kako bi odgovorile na ovaj izazov, škole mogu pružiti fleksibilne rasporede i asinkrone opcije učenja koje učenicima i roditeljima omogućuju bolje upravljanje vremenom.

Povezani izazov je potreba da roditelji budu *više uključeni u obrazovanje* svoje djece. Iako je sudjelovanje roditelja važno za akademski uspjeh, ono može biti izazovno za roditelje koji nisu navikli sudjelovati u obrazovanju svoje djece. Online učenje može zahtijevati aktivniju uključenost roditelja, uključujući praćenje zadataka, pružanje tehničke podrške i komunikaciju s učiteljima. To može oduzimati puno vremena i od roditelja može zahtijevati razvijanje novih vještina i navika.

Drugi izazov za roditelje je *nedostatak društvene interakcije* za njihovu djecu. Online učenje može biti izolirano, a djeca mogu propustiti društvenu interakciju koju bi imala u tradicionalnoj učionici. To može imati negativan utjecaj na njihovo mentalno zdravlje i dobrobit. Kako bi odgovorili na ovaj izazov, roditelji mogu potaknuti svoju djecu da sudjeluju u virtualnim klubovima i izvannastavnim aktivnostima, kao i da se povezuju s prijateljima i obitelji na mreži (Dong, 2020).

Unatoč ovim izazovima, također postoji nekoliko perspektiva o tome kako roditeljska podrška može biti korisna za online obrazovanje. Prvo, pokazalo se da uključenost roditelja ima *pozitivan učinak na akademski uspjeh*. Studije su otkrile da je uključenost roditelja povezana s višim ocjenama, boljim pohađanjem nastave i višom razinom motivacije među učenicima (Sonnenschein, 2021). To sugerira da roditelji mogu igrati ključnu ulogu u akademskom uspjehu svoje djece u online obrazovanju.

Sudjelovanje roditelja može pomoći u *promicanju neovisnosti i samoregulacije* učenika. Mrežno učenje zahtijeva od učenika veću samostalnost u učenju, što nekim učenicima može predstavljati izazov. Međutim, kada roditelji pružaju podršku i vodstvo, mogu pomoći svojoj djeci da razviju vještine koje su im potrebne da budu uspješni samostalni učenici. To može uključivati pomoć u postavljanju ciljeva, upravljanju vremenom i zadržavanju motivacije.

Treće, sudjelovanje roditelja može pomoći u *premošćivanju jaza između kuće i škole*. Kada su roditelji uključeni u obrazovanje svoje djece, oni bolje razumiju što njihova djeca uče i mogu podržati njihovo učenje kod kuće. To može pomoći u učvršćivanju lekcija naučenih u razredu i poboljšanju ukupnog akademskog uspjeha.

Podrška roditelja ključna je za uspjeh online obrazovanja, ali predstavlja i jedinstvene izazove. Škole i pružatelji usluga obrazovanja mogu pomoći u rješavanju ovih izazova osiguravanjem obuke i resursa za roditelje, nudeći fleksibilne rasporede i opcije asinkronog učenja te potičući sudjelovanje roditelja u online učenju. Iako uključenost roditelja zahtijeva vrijeme i trud, pokazalo se da ima pozitivan učinak na akademski uspjeh, neovisnost učenika i povezanost

kuće i škole. Radeći zajedno, roditelji i nastavnici mogu osigurati da učenici dobiju podršku koja im je potrebna za uspjeh u online obrazovanju.

5. Metodologija istraživanja

Cilj i zadaće istraživanja

Cilj istraživanja je ispitati kako roditelji procjenjuju kvalitetu provedbe nastave na daljinu u vrijeme pandemije COVID-19 virusa.

Iz definiranog cilja proizašle su sljedeće zadaće:

- Ispitati mišljenje roditelja o zadovoljstvu komunikacijom s učiteljem u online okruženju
- Ispitati kako roditelji procjenjuju ponašanje djece tijekom online nastave
- Ispitati zadovoljstvo roditelja kvalitetom online nastave
- Ispitati kako roditelji procjenjuju vlastitu participaciju u online nastavi za vrijeme održavanja nastave na daljinu

Hipoteze

H1: Očekuje se da roditelji neće pozitivno procijeniti zadovoljstvo komunikacijom s učiteljima u online nastavi.

H2: Procjenjuje se da roditelji neće pozitivno procijeniti ponašanje djece u virtualnoj učionici u odnosu na ponašanje u razrednom okruženju.

H3: Roditelji koji su aktivno participirali u online nastavi pozitivno će procijeniti kvalitetu online nastave.

H4: Roditelji će pozitivno procijeniti vlastito sudjelovanje u održavanju nastave na daljinu.

5.1. Mjerni instrument

Anketni upitnik koji je kreiran za istraživanje sastoji se od tri dijela, svaki s vlastitom uputom koja prethodi dijelu kako bi se objasnilo što se očekuje od pitanja koja slijede i kako ih rješavati.

Prvi dio ankete se odnosio na sociodemografske podatke o ispitanicima (spol, dob, bračni statusa, stupanj obrazovanja i prosječni mjesečni dohodak). Zatim su slijedila pitanja o opremljenosti kućanstva računalom i dostupnosti djeci istih.

Drugim dijelom upitnika kroz četiri skale procjene Likertovog tipa roditelji su procjenjivali; vlastitu uključenost u proces online nastave, zadovoljstvo kvalitetom online nastave, ponašanje djeteta tijekom online nastave, te kvalitetu komunikacije s učiteljem tijekom nastave na daljinu. Procjene izjava vršile su se na Likertovoj skali od 5 stupnjeva pri čemu je 1 – označavalo - uopće se ne slažem, a 5 - u potpunosti se slažem.

5.2. Postupak i sudionici istraživanja

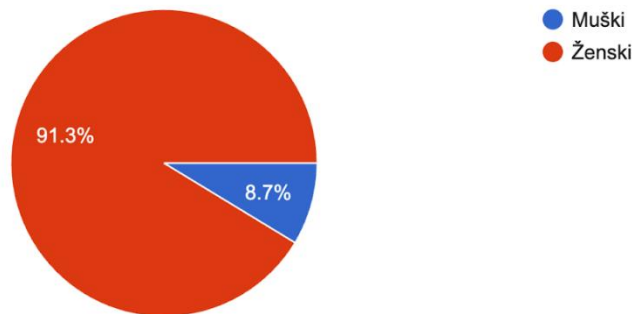
Istraživanje je provedeno na uzorku od 150 roditelja, a jedini uvjet za sudjelovanje u ispitivanju bio je da su imali dijete koje je tijekom pandemije Covida-19 pohađalo neki od nižih razreda primarnog obrazovanja, točnije da su bili učenici virtualnih učionica na području Republike Hrvatske.

Postupak anketiranja proveden je tijekom srpnja i kolovoza 2023. godine te je sastavljen pomoću Google Forms obrasca za anketne upitnike. Kako je mjerni instrument bila online anketa pogodno tlo za prikupljanje ispitanika bile su društvene mreže (Facebook, Whatsapp i Viber). Facebook grupe u kojima je anketa podijeljena: *Roditelji o koronaškoli*, *Logopedi i roditelji*, *Roditelji ZA prava djece*, *Roditelji*, *Učitelji*, *nastavnici i profesori*, *Brbljavi i snažni roditelji*, *Roditelji Splitsko- dalmatinske županije*, *Klub Mama i beba*, *Mame iz Rijeke i okolice*, *Mame Zagreb i okolica*, *Mame iz Kaštela i okolice*, *Mame iz Splita i okolice*, *Mame iz Zadra*, *Mame, djevojke i trudnice...* Upitnik preko Whatsapp-a i Vibera je slan individualno poznanicima koji su ujedno bili i sudionici istraživanja te razrednim grupama u kojima su članovi učitelji/profesori i roditelji.

6. Rezultati i rasprava

U sklopu istraživanja prikupljeno je 150 potpuno ispunjenih anketnih upitnika. Zanimljivo je napomenuti da su u uzorku dominirale majke, 91,3% (N=137) ukupnog broja, dok očevi koji su sudjelovali u ispunjavanju čine svega 8,7% (N=13) upitnika. Važno je naglasiti da se ova nejednakost u broju sudionika među roditeljima ne smatra značajnom u kontekstu istraživanja. Naime, fokus istraživanja leži na percepciji i iskustvima djece, a roditelji su sudionici čiji doprinos pomaže u razumijevanju tih doživljaja.

Razlog većeg broja majki u istraživanju može se pripisati njihovoj većoj aktivnosti u online grupama posvećenim temama o odgoju djece na društvenim mrežama; Facebook, Whatsapp i Viber. Ova pojava nije iznenađujuća, budući da su majke često više angažirane u procesu odgoja i obrazovanja svoje djece.

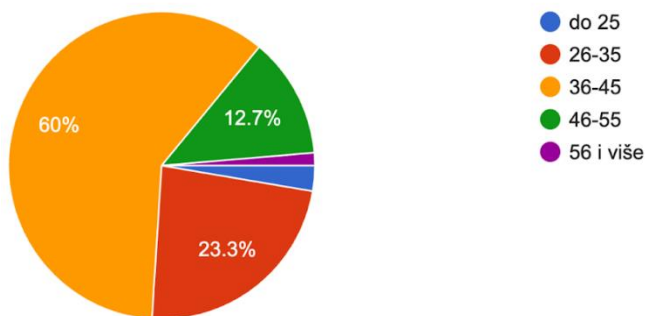

Grafički prikaz 1. Struktura ispitanika s obzirom na spol

Što se tiče dobi ispitanika koji su sudjelovali u istraživanju, on obuhvaća roditelje u rasponu većem od trideset godina. Iz grafikona 2. vidljivo je kako su najmlađi ispitanici su u dobi do 25 godina zastupljeni u 2,7% (N=4), dok je samo dvoje ispitanika starije od 56 godina (1,3%). Većina ispitanika, točnije 60% (N=90) njih, koncentrirala se u dobnom rasponu od 36 do 45 godina. Dok sljedeća skupina s najviše ispitanika 23,3% (N=35) pripada dobnom rasponu od 26 do 35 godina, a potom slijede ispitanici od 46 do 55 godina koji čine 12,7% (N=19). Važno je napomenuti da

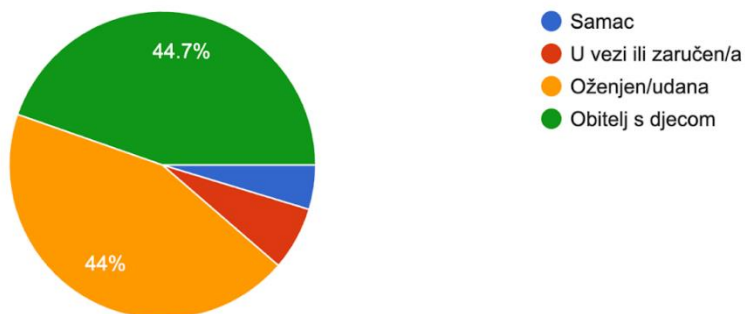

dob roditelja nije bila kriterij za sudjelovanje u istraživanju te su sudionici jednostavno upisivali svoje godine na praznom dijelu upitnika.

Grafički prikaz 2. Struktura ispitanika s obzirom na dob

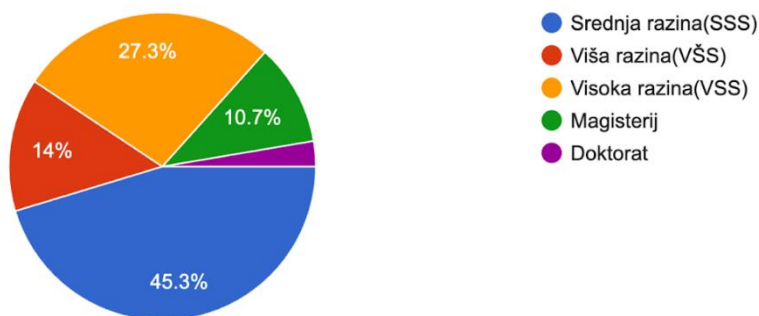
Kada govorimo o bračnom statusu 67 (44,7%) ispitanika, što je ujedno i najveći broj, živi u obitelji s djecom, zatim slijedi 66 (44%) ispitanika koji su oženjeni/udani. Sedam osoba (4,7%) su samci te je u vezi ili zaručeno njih 10 (6,7%).

Grafički prikaz 3. Bračni status ispitanika

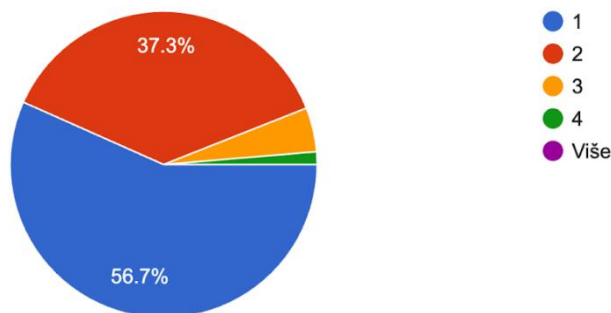
U pogledu stručne spreme ispitanika, postojalo je pet različitih kategorija koje su ispitanici mogli odabrati. Te kategorije obuhvaćaju razinu obrazovanja, počevši od srednja stručne spreme pa sve do postignutih stupnjeva magistra i doktora znanosti. Analizirajući dobivene odgovore

(Grafikon 4.), primijetili smo da je gotovo polovina, točnije 45.3% (N=68), dolazila od ispitanika koji su završili srednju stručnu spremu (SSS). Slijede ispitanici 27.3% (N=41) s visokom razinom. Nakon toga, 14% (N=21) odgovora dolazi od ispitanika s višom razinom, dok su 10.7% (N=10) odgovora dali ispitanici s titulom magistra. Samo 2.7% (N=4) odgovora pripada ispitanicima koji su završili doktorat.

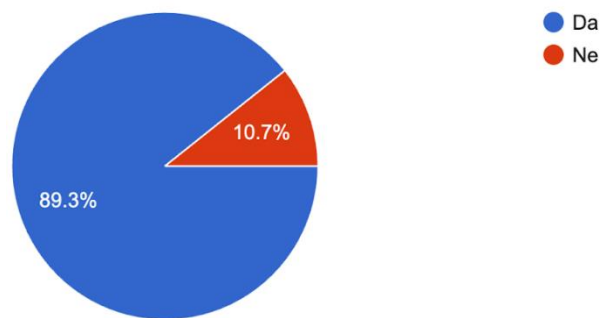
Grafički prikaz 4. Stupanj obrazovanja ispitanika

Najveći broj ispitanika 56.7% (N=85) imao je jedno dijete u vrijeme pandemije koje je pohađalo online nastavu. Zatim slijede ispitanici koji su tijekom pandemije imali dvoje djece koja su pohađala online nastavu (N=56, 37.3%), troje djece je imalo 7 ispitanika (4.7%), te samo dvije osobe (1.3%) četvero djece.

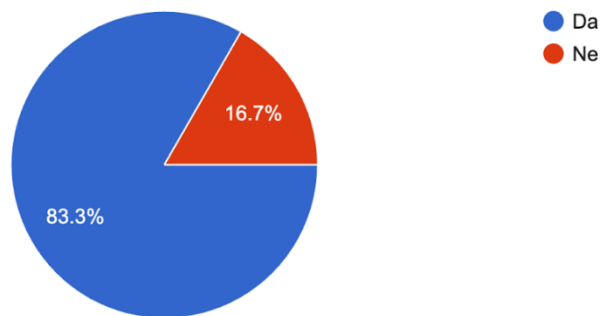
Grafički prikaz 5. Broj djece koja su u vrijeme pandemije pohađala nastavu

Na pitanje o opremljenosti kućanstva računalom 134 ispitanika (89.3%) potvrdilo je izjavu da u kućanstvu imaju računalo, dok je samo 16 ispitanika (10.7%) dalo negativan odgovor tj. kućanstvo nije posjedovalo računalo tijekom pandemije.

Grafički prikaz 6. Opremljenost kućanstva računalom

Na pitanje je li djetetu bilo dostupno računalo preko kojeg se mogla pratiti online nastava, 83.3% (N=125) ispitanika odgovorilo je potvrdno, dok 16.7% (N=25) djece nije moglo pratiti online nastavu.

Grafički prikaz 7. Dostupnost računala djeteta

Procjena zadovoljstva komunikacije s učiteljem tijekom nastave na daljinu

Prvi istraživački zadatak bio je ispitati mišljenje roditelja o zadovoljstvu komunikacijom s učiteljem u online okruženju. U tablici 1. prikazani su odgovori ispitanika koje su dali slaganjem sa pojedinom tvrdnjom na Likertovoj skali

Tablica 1. Komunikacija s učiteljem tijekom online nastave

Tvrdnje	Uopće se ne slažem		Ne slažem se		Niti se ne slažem, niti slažem		Slažem se		U potpunosti se slažem	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
<i>Učitelj je učinkovito komunicirao s mojim djetetom</i>	11	7,33	18	12	42	28	44	29,33	35	23,33
<i>Moje je dijete moglo postavljati pitanja o gradivu svom učitelju</i>	16	10,67	25	16,67	32	21,33	46	30,67	31	20,67
<i>Učitelj je poticao moje dijete na komunikaciju s kolegama</i>	27	18	34	22,67	39	26	30	20	20	13,33
<i>Moje dijete osjećalo se ugodno obratiti se svom učitelju</i>	20	13,33	20	13,33	38	25,33	44	29,33	28	18,67
<i>Učitelj me redovno obavještavao o napretku mog djeteta</i>	27	18	31	20,67	36	24	29	19,33	27	18
<i>Kad je to bilo potrebno, mogao sam s učiteljem razgovarati o nastavi i napretku svog djeteta</i>	41	27,33	40	26,67	37	24,67	17	11,33	15	10
<i>Komunikacija učenik-učitelj u virtualnoj učionici jednaka je komunikaciji u učionicama u normalnim uvjetima</i>	76	50,67	40	26,67	17	11,33	10	6,67	7	4,67
<i>Moje dijete je u svakom trenutku znalo što učitelj od njega očekuje</i>	27	18	45	30	37	24,67	27	18	14	9,33
<i>Učitelj je individualno pristupao učenicima koji su imali poteškoća u usvajanju online nastave</i>	24	16	34	22,67	47	31,33	26	17,33	19	12,67

Od ukupno 150 ispitanika njih 52,66% (N=79) se slaže i u potpunosti slaže s izjavom da je učitelj učinkovito komunicirao s njihovom djecom prilikom odvijanja nastave na daljinu, dok

se 29 (19,33%) ispitanika ne slaže i u potpunosti ne slaže s navedenom tvrdnjom. Nepristrani stav prema navedenoj tvrdnji iskazuje 28% (N=44) ispitanika.

Također, 77 (51,34%) ispitanika izjavljuje da su njihova djeca mogla postavljati pitanja učitelju o gradivu, dok se manji postotak ispitanika 27,34% (N=41) ne slaže s tvrdnjom da su učitelji bili na usluzi učenicima. Navedeni podaci mogu ukazivati da je komunikacija na razini učenik - učitelj bila zadovoljavajuća te da je pružila je djeci mogućnosti za postavljanje pitanja i traženje dodatne pomoći.

Nadalje, treća tvrdnja glasi „Učitelj je poticao moje dijete na komunikaciju s kolegama”. Najveći broj ispitanika 40,67 (N=61) se ne slaže i uopće ne slaže s navedenom izjavom te smatra da učitelj nije poticao njihovu djecu na komunikaciju s kolegama, što može utjecati na socijalni aspekt učenja u online okruženju. Nešto manje ispitanika 39 (26%) zauzima neutralan stav prema navedenoj tvrdnji, a ispitanici koji se slažu i u potpunosti slažu čine 23,33% (N=50).

Četvrta tvrdnja glasi „Moje dijete osjećalo se ugodno obratiti se svom učitelju. Broj ispitanika koji se slaže i u potpunosti slaže s navedenom tvrdnjom iznosi 48% (N=72) , 38 (25,33%) ispitanika se niti slaže, niti ne slaže, dok 40 (26,66%) se ne slaže i uopće ne slaže. Iako ispitanici većinskim dijelom imaju pozitivan stav prema navedenoj tvrdnji, uvijek postoji prostor za unaprjeđenje pristupa učitelja prema svim učenicima kako bi se osiguralo bolje razumijevanje gradiva.

Peta tvrdnja glasi „Učitelj me redovno obavještavao o napretku djeteta”. Omjer ispitanika koji se ne slažu i uopće ne slažu (38,67%) i onih koji se slažu i u potpunosti slažu (37,33%) je skoro zanemariv te ovu tvrdnju možemo smatrati neutralnom zahvaljujući neznatnoj razlici pozitivnih i negativnih odgovora te značajnom broju nepristranih ispitanika (N=36). Iako veći broju ispitanika smatra da učitelj nije redovno obavještavao o napretku njihovih djece, to može ukazivati na potrebu za češćim povratnim informacijama o učenju.

Nadalje, najveći broj ispitanika (N=81, 54%) smatra da nije imalo priliku razgovarati s učiteljem o nastavi i napretku svoje djece kad je to bilo potrebno, zatim slijede nepristrani ispitanici čiji odgovori čine 24,67% (N=37). Ispitanici koji se slažu i u potpunosti slažu s navedenom tvrdnjom čine 21,33 % odgovora.

Sedma tvrdnja glasi „Komunikacija učenik – učitelj u virtualnoj učionici jednaka je komunikaciji u učionicama u normalnim uvjetima”. S ovom tvrdnjom se čak 116 (77,34%) ispitanika ne slaže i u potpunosti ne slaže, 11,33% (N=17) ima suzdržan stav prema ovoj tvrdnji,

dok se najmanje (7) ispitanika u potpunosti slaže s prethodnom izjavom 4,67%. Ovaj negativan rezultat ukazuje na to da roditelji ne percipiraju online nastavu adekvatnom zamjenom za tradicionalnu učionicu.

Oko 48% (N=72) ispitanika osjeća da njihova djeca nisu uvijek znala što učitelj od njih očekuje, dok 41 (27,33%) ispitanik smatra suprotno. To ukazuje na potrebu za jasnijim smjernicama i očekivanjima kako bi se poboljšala usklađenost učenika s nastavnim materijalima.

Što se tiče individualnog pristupa učenicima, 38,67% (N=58) ispitanika se ne slaže i uopće ne slaže s tvrdnjom iz čega zaključujemo da učitelj nije pružio dovoljno individualne podrške učenicima koji su imali poteškoća u online nastavi, što sugerira potrebu za većom pažnjom. Ispitanici koji se slažu i u potpunosti slažu s navedenom tvrdnjom zauzimaju 30% (N=45).

U cjelini, rezultati ukazuju na potrebu za unaprjeđenjem komunikacije između učitelja i učenika, kao i boljim smjernicama i povratnim informacijama kako bi se olakšalo učenje u online okruženju. Iako se većim dijelom roditelji slažu da su njihova djeca bila slobodna u komunikaciji s učiteljima; djeca su mogla postavljati pitanja, ali odgovori koji su bili potrebni za unaprjeđenje učenja nisu uvijek stizali u pravim trenucima što možemo povezati s fleksibilnošću radnog vremena u vrijeme pandemije. Ovi zaključci pružaju vrijedan uvid u percepciju roditelja tijekom online nastave i mogu poslužiti kao osnova za daljnje poboljšanje kvalitete online obrazovanja.

Također, zaključak o komunikaciji između učitelja i djece pokazuje da roditelji imaju pravo na zabrinutost u vezi s kvalitetom komunikacije, što može ukazivati na promjene u načinu na koji se učitelji i učenici povezuju u virtualnom okruženju.

Dobiveni rezultati potvrđuju hipotezu 1. kojom je pretpostavljeno da roditelji neće pozitivno procijeniti zadovoljstvo komunikacijom s učiteljima u online nastavi. Ovo ukazuje na potrebu za poboljšanjem interakcije između učitelja, učenika i njihovih roditelja kako bi se osigurala bolja podrška učenju.

Ovi rezultati istraživanja naglašavaju važnost kvalitetne komunikacije između svih sudionika online obrazovnog procesa te potrebu za unaprjeđenjem pristupa, povratnih informacija i podrške kako bi se online nastava učinila učinkovitijom, jasnijom i korisnijom za sve uključene strane. Ovi zaključci pružaju smjernice za poboljšanje kvalitete online obrazovanja.

Slijedi niz izjava koje roditelji trebaju ocijeniti pomoću Likertove ljestvice te koje su povezane s ponašanjem djeteta u online nastavi. Slijedi tablični prikaz tvrdnji te odgovori.

Procjena roditelja o ponašanju djece u vrijeme online nastave

Drugi istraživački zadatak bio je ispitati kako roditelji procjenjuju ponašanje djece tijekom online nastave. Odgovori ispitanika na osam postavljenih tvrdnji prikazani su u tablici 2.

Tablica 2. Ponašanje djeteta tijekom online nastave

Tvrdnje	Uopće se ne slažem		Ne slažem se		Niti se ne slažem, niti slažem		Slažem se		U potpunosti se slažem	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
<i>Dobro je raspolagalo svojim vremenom i ostalo usredotočeno na svoj rad</i>	15	10	47	31,33	44	29,33	32	21,33	12	8
<i>Iskusilo je tehničke poteškoće i one su se riješile</i>	7	4,67	18	12	42	28	67	44,67	16	10,67
<i>Online nastava potaknula je moje dijete da dodatno istražuje i usvaja nova znanja i sadržaje</i>	33	22	54	36	40	26,67	19	12,67	4	2,67
<i>Pokazalo motivaciju i odgovornost u ispunjavanju obveza</i>	22	14,67	46	30,67	44	29,33	28	18,67	10	6,67
<i>Uspjelo je uskladiti online nastavu s drugim obvezama</i>	10	6,67	26	17,33	48	32	50	33,33	16	10,67
<i>Online nastava pružala je dovoljno prilika za druženje s vršnjacima</i>	43	28,67	43	28,67	35	23,33	24	16	5	3,33
<i>Moje dijete je imalo dovoljno vremena za izvršavanje zadataka i slanje zadaće</i>	9	6	22	14,67	39	26	57	38	23	15,33
<i>Moje dijete je aktivno sudjelovalo u online nastavi</i>	30	20	61	40,67	33	22	15	10	11	7,33

Većina ispitanika 41,33% (N=62) se ne slaže i uopće ne slaže s prvom tvrdnjom te smatra da njihova djeca nisu dobro raspolagala svojim vremenom i nisu uvijek bila u mogućnosti ostati usredotočeni na rad tijekom online nastave. Za razliku od njih 44 (29,33%) ispitanika se slaže ili u potpunosti slaže s navedenom tvrdnjom, dok je 44 (29,33%) ispitanika nepristrano. Ovi rezultati sugeriraju da je većina djece iz perspektive roditelja imala problema s upravljanjem vlastitim vremenom i fokusiranjem na rad tijekom online nastave.

Najveći broj, odnosno 67 (44,67%) ispitanika se slaže s tvrdnjom „Iskusilo je tehničke poteškoće i one su se riješile”. Ispitanici koji se u potpunosti slažu s tom tvrdnjom čine 10,67%(N=16) ispitanika, a oni koji se uopće ne slažu i ne slažu čine 16,67% (N=25) što ukazuje na varijabilnost iskustava djece u vezi s tehničkim aspektima online nastave.

Čak 58 % (N=87) ispitanika se ne slaže ili uopće ne slaže s tvrdnjom da je online nastava potaknula njihovu djecu na dodatno istraživanje i usvajanje novih znanja i sadržja. Unatoč tome, manji postotak ispitanika 15,34% (N=23) se slaže i u potpunosti slaže s navedenom tvrdnjom. Iz ovih rezultata možemo zaključiti da su djeca u virtualnoj učionici bila manje motivirana za stjecanje novih znanja i istraživanje dodatnih sadržaja.

Četvrta je tvrdnja „Pokazalo motivaciju i odgovornost u ispunjavanju obveza” sa kojom se uopće ne slaže 22 ispitanika (14,67%), ne slaže 46 (30,67%), niti se slaže niti se ne slaže njih 44 (29,33%), a slaže ili se u potpunosti slaže njih 38 (25,34%). Većina odgovora sugerira da su roditelji percipirali vlastitu djecu kao manje odgovornu i motiviranu za ispunjavanje obveza.

Nadalje, peta tvrdnja „Uspjelo je uskladiti online nastavu s drugim obvezama” donosi slijedeće rezultate: 66 (44%) ispitanika se slaže i u potpunosti slaže s navedenom tvrdnjom, dok 32% (N=48) ispitanika zadržava neutralan stav prema ovoj tvrdnji, a 36 (24%) ispitanika se ne slaže i uopće ne slaže s prethodnom izjavom. Roditelji većim dijelom smatraju da su njihova djeca lako kombinirala online nastavu s ostalim obvezama koje su imala.

Većina ispitanika 57,34% (N=86) se ne slaže ili uopće ne slaže sa šestom tvrdnjom te smatra da online nastava nije pružala dovoljno prilika za druženje njihove djece s vršnjacima. Manji broj roditelja (19,33%, N=29) se slaže i u potpunosti slaže s ovom tvrdnjom, dok 35 ispitanika (23,33%) ispitanika zadržava nepristran stav. Većina roditelja smatra da online nastava nije pružila dovoljno prilika za druženje učenika te percipira da socijalna interakcija nije bila moguća.

Rezultati pokazuju da 38% (N=57) ispitanika smatra da su njihova djeca imala dovoljno vremena za izvršavanje zadataka i slanje zadaće, njima se pridružuju i ispitanici koji se u potpunosti slažu s navedenom tvrdnjom (N=23,15,33%) Manji postotak roditelja se ne slaže s tvrdnjom da su djeca imala dovoljno vremena za izvršavanje zadataka i slanje zadaće (N=22, 14,67%), a najmanji broj ispitanika 9 (6%) se uopće ne slaže s tom tvrdnjom, ali većina percipira da je bilo dovoljno vremena.

Osma tvrdnja glasi „Moje dijete je aktivno sudjelovalo u online nastavi”. Broj ispitanika koji se ne slažu i uopće ne se slažu s ovom izjavom iznosi 60,67% (N=91). Ispitanici koji imaju neutralan stav prema navedenoj tvrdnji čine 22% (N=33), dok najmanji broj čine ispitanici koji se slažu ili se u potpunosti slažu s ovom tvrdnjom (N=26, 17,33%).

Rezultati istraživanja ukazuju na različite aspekte iskustava djece tijekom online nastave, pri čemu većina roditelja ima pozitivan doživljaj, ali postoje i neki izazovi koji zahtijevaju pažnju i poboljšanja kako bi se online nastava učinila što efikasnijom i korisnijom za djecu.

Hipotezom 2 pretpostavljeno je kako roditelji neće pozitivno procijeniti ponašanje djece u virtualnoj učionici u odnosu s njihovim ponašanjem u razrednom ozračju što potvrđuju rezultati istraživanja. Djeca su se ponašala različito u virtualnom okruženju u usporedbi s razrednim ozračjem prije pandemije Covida-19. Ovo sugerira da je online nastava donijela promjene u ponašanju i prilagodbama djece. Najveće poteškoće roditelji i djeca tijekom online nastave imali su s motivacijom što vjerojatno proizlazi iz toga što učenici obrazovanje u vlastitom domu, te roditelje u ulozi učitelja ne mogu shvatiti jednako ozbiljno kao školsku učionicu i učitelja za vrijeme normalnih uvjeta. Također i fleksibilnije vrijeme obavljanja školskih zadataka može biti isto jedan od razloga smanjene motivacije kod djece. Zahvaljujući napretku tehnologije za vrijeme online nastave, roditelji su mogli pomoći svojoj djeci da ostanu motivirana i angažirana pronalaženjem načina da učenje učinu zabavnijim i interaktivnijim (uključivanje igara, kvizova, videa...).

Roditelji igraju važnu ulogu u životu djece što uključuje i obrazovanje. Kao što su djeca, tako su i roditelji svjedoci raznih izazovnih situacija i prilika kroz koje su prolazili tijekom nastave na daljinu. Važno je kontinuirano pratiti i poboljšavati online obrazovne prakse kako bi se osiguralo kvalitetno iskustvo za sve sudionike procesa.

Procjena zadovoljstva roditelja kvalitetom online nastave

U tablici 3. prikazani su odgovori ispitanika vezani uz njihovu procjenu zadovoljstva kvalitetom online nastave. Na jedanaest postavljenih tvrdnji odgovarali su svojim slaganjem na petostupanjskoj Likertovoj ljestvici.

Tablica 3. Zadovoljstvo kvalitetom online nastave

Tvrdnje	Uopće se ne slažem		Ne slažem se		Niti se ne slažem, niti slažem		Slažem se		U potpunosti se slažem	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
<i>Zadaci koje je moje dijete dobivalo tijekom online nastave bili su slični onima u ranijem školovanju</i>	16	10,6	27	18	41	27,33	50	33,3	29	19,33
<i>Nastavni materijali bili su dostupni, pregledni i razumljivi</i>	10	6,67	22	14,67	47	31,33	71	47,33	40	26,67
<i>Zadovoljan/na sam znanjem koje je moje dijete postiglo tijekom online nastave</i>	40	26,67	33	22	45	30	24	16	8	5,33
<i>Moje dijete ulagalo je velik trud kako bi postiglo što bolje rezultate</i>	8	5,33	17	11,33	42	28	64	42,67	19	12,67
<i>Moje dijete je sljedeće školske godine nastavu u razredu pratilo s lakoćom</i>	18	12	26	17,33	46	30,67	44	29,33	16	10,67
<i>Moje dijete usvojilo je nova znanja i vještine tijekom online nastave</i>	28	18,67	34	22,67	46	30,67	35	23,33	7	4,67
<i>Moje dijete trebalo je više pomoći u radu tijekom online nastave</i>	5	3,33	14	9,33	39	26	37	24,67	55	36,67
<i>Moje dijete je dobivalo ocijene koje zaslužuje</i>	10	6,67	18	12	47	31,33	50	33,33	25	16,67
<i>Od učitelja dobivamo povratne informacije o učenju redovito i naputke za unaprjeđenje</i>	20	13,33	28	18,67	37	24,67	42	28	23	15,33
<i>Sadržaj online nastave bio je izazovan i privlačan</i>	32	21,33	31	20,67	43	28,67	33	22	11	7,33
<i>Učitelj je pružio dovoljno mogućnosti za interaktivno učenje</i>	25	16,67	25	16,67	43	28,67	41	27,33	16	10,67

Iz rezultata (tablica 3.) je vidljivo kako se najveći broj ispitanika 52,63% (N=79) slaže i u potpunosti slaže s prvom tvrdnjom i smatra da su njihova djeca dobivala slične zadatke tijekom online nastave kao i u školskoj učionici. Ispitanici koji nisu pokazali ni slaganje ni neslaganje za navedenu tvrdnju ima 41 (27,33%), dok je ispitanika koji se ne slažu s tom tvrdnjom 27 (18%), a najmanje ispitanika se uopće ne slaže s prethodnom tvrdnjom te njihov broj iznosi 16 (10,6%). Zadatci koje su učenici dobivali tijekom online nastave najvećim dijelom su bili slični onima u razrednom ozračju u školskoj učionici.

Što se tiče dostupnosti, preglednosti i razumljivosti nastavnih materijala, većina roditelja (74%, N=111) slaže se i u potpunosti slaže s tom tvrdnjom. Tek 33 ispitanika (21,34%) se ne slaže i uopće ne slaže s navedenom tvrdnjom. Neutralan stav prema drugoj izjavi ima 31,33% ispitanika

(N=47). Prema navedenim rezultatima veći broj ispitanika smatra da su nastavni materijali bili na dohvat ruke, te također razumljivi.

Treća tvrdnja „Zadovoljan/na sam znanjem koje je moje dijete postiglo tijekom online nastave” donosi rezultate s značajnim negiranjem odgovora. Najviše ispitanika se ne slaže i uopće ne slaže s gore navedenom tvrdnjom (N=73, 48,67%), zatim slijede ispitanici koji imaju neutralan stav prema navedenoj tvrdnji (N=45, 30%), dok se tek 32 ispitanika (21,33%) slažu i u potpunosti slažu.

Nadalje, četvrta tvrdnja glasi „Moje je dijete ulagalo velik trud kako bi postiglo što bolje rezultate”. Velik broj ispitanika (42,67%, N=64) slaže se s tvrdnjom te smatra da su njihova djeca ulagala velik trud kako bi postigla bolje rezultate tijekom online nastave, ispitanici koji se u potpunosti slažu s izjavom čine 12,67 % (N=19). Za razliku od njih ispitanici koji se ne slažu s navedenom tvrdnjom čine 11,33% (N=17), a slijede ih ispitanici koji se uopće ne slažu s tvrdnjom (N=8, 5,33%). Velik je postotak i ispitanika koji nepristran stav prema ovoj tvrdnji (N=42, 28%).

Značajan postotak ispitanika (N=46, 30,67%) čine upravo oni koji imaju neutralan stav prema petoj izjavi „Moje dijete je sljedeće školske godine nastavu u razredu pratilo s lakoćom”. Nadalje, 29,33% (N=44) ispitanika se slaže s navedenom tvrdnjom, 16 ispitanika (10,67%) se u potpunosti slaže s izjavom da su naredne godine njihova djeca s lakoćom pratila nastavu bez ikakvih zaostataka. Ispitanici koji se ne slažu s petom tvrdnjom čine 17,33% (N=26) ukupnih ispitanika, dok oni koji se uopće ne slažu s navedenom tvrdnjom čine 12% (N=18).

Šestu tvrdnju „Moje dijete usvojilo je nova znanja i vještine tijekom online nastave” ispitanici su ocijenili na sljedeći način: 18,67% (N=28) se uopće ne slaže, 22,67% (N=34) se ne slaže, 30,67% (N=46) je neutralnog stava, 23,33% (N=35) se slaže, te 4,67% (N=7) se u potpunosti slaže.

Zanimljivo je primijetiti da se 24,67% (N=37) ispitanika slaže, a čak 36,37% (N=55) u potpunosti slaže s tvrdnjom da je njihovoj djeci trebala dodatna pomoć tijekom online nastave, dok 26% (N=39) ispitanika nije izrazilo neslaganje niti slaganje s navedenom tvrdnjom.

Kada govorimo o učestalosti povratnih informacija učitelja o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda učenika s ciljem za njihovo unaprjeđenje, nailazimo na podijeljenost mišljenja ispitanika. 43% (N=65) se slaže ili u potpunosti slaže da učitelji to čine jako redovito, 24,67 % (N=37) ispitanika smatra da je to moglo biti i češće, a 32% (N=48) ispitanika te smatra da su dobili vrlo malo ili gotovo ništa povratnih informacija.

Što se tiče izazovnosti i privlačnosti sadržaja online nastave, više je ispitanika koji dijele mišljenje da sadržaji nisu bili dovoljno izazovni i privlačni. 20,67% (N=31) ispitanika se ne slaže s tvrdnjom da je sadržaj online nastave bio izazovan i privlačan, 21,33% (N=32) se u potpunosti ne slaže s tom tvrdnjom, a 28,67% (N=43) je neodlučno.

Velik postotak ispitanika, 27,33% (N= 41) smatra da su učitelji pružili dovoljno mogućnosti za interaktivno učenje tijekom online nastave, njih slijede ispitanici koji se u potpunosti slažu s tom tvrdnjom (N=16, 10,67%). Podjednak je broj ispitanika koji se ne slažu i uopće ne slažu s navedenom tvrdnjom (N=25, 16,67%).

Dobiveni rezultati sugeriraju raznolikost u percepcijama roditelja o online nastavi njihove djece. Iako postoje pozitivne povratne informacije, postoje i područja za poboljšanje, uključujući pružanje bolje podrške roditeljima u vezi sa zadacima i ocjenjivanjem te osiguranje kvalitetnog sadržaja online nastave. Također, važno je istražiti kako se te povratne informacije mogu primijeniti kako bi se poboljšala kvaliteta online obrazovanja u budućnosti. Sudjelovanje roditelja u nastavnom procesu tijekom pandemije bilo je od iznimne važnosti i uvelike je utjecalo na akademski uspjeh, no za roditelje koji nisu navikli aktivno sudjelovati u obrazovanju svoje djece to je bilo jako izazovno.

Iz navedenih rezultata možemo vidjeti da roditelji većinom imaju pozitivan stav prema tvrdnjama iz anketnog upitnika. Tvrdnje u kojima roditelji većinom pokazuju nezadovoljstvo su vezane za stjecanje novih znanja tijekom online nastave. Iako je ovo istraživanje provedeno tri godine poslije, rezultati koje su 2020. godine dobili autori istraživanja „Parents' Perceptions of Distance Learning during Covid-19 Pandemic“ pokazuju roditeljsku zabrinutost vezanu uz postignuće, stjecanje novih znanja i razvoj različitih vještina jer smatraju da su teže ostvarivi tijekom nastave na daljinu

Trećom hipotezom (h3) pretpostavljalo se kako će roditelji pozitivno procijeniti kvalitetu online nastave. Rezultati istraživanja pružaju jasnu potvrdu hipoteze. Stoga je moguće jednoznačno potvrditi da će roditelji koji su sudjelovali u procesu dati uvjet za pozitivnu procjenu online nastave. Zaključak koji se odnosi na kvalitetu zajedničkog vremena djece i roditelja tijekom pandemije sugerira da su obitelji provodile više vremena zajedno. Ovo može ukazivati na promjene u interakciji između djece i roditelja, budući da su zajedno sudjelovali u online nastavi i podržavali se međusobno.

Participacija roditelja u online nastavi

U tablici 4. prikazani su odgovori roditelja na sedam postavljenih tvrdnji koje su vezane uz njihovu participaciju u online nastavi.

Tablica 4. Uključenost roditelja u proces online nastave

Tvrdnje	Uopće se ne slažem		Ne slažem se		Niti se ne slažem, niti slažem		Slažem se		U potpunosti se slažem	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
<i>Osjećao sam se sposobnim podržati svoje dijete u učenju kod kuće</i>	7	4,6	23	15,33	41	27,33	50	33,33	29	19,33
<i>Proveo sam odgovarajuću količinu vremena pomažući svom djetetu u online nastavi</i>	4	2,6	19	12,6	16	10,6	71	47,33	40	26,6
<i>Online nastava pružila je odgovarajuće resurse i podršku roditeljima kako bi pomogli svojoj djeci da učinkovito uče</i>	36	24	34	22,6	53	35,3	21	14	6	4
<i>Online nastava nudila je dovoljno mogućnosti za roditeljske sastanke</i>	40	26,6	34	22,6	48	32	22	14,6	6	4
<i>Online nastava pružila je jasne upute i smjernice za roditelje kako bi podržali svoje dijete</i>	32	21,33	33	22	49	32,6	27	18	9	6
<i>Mogao sam dati povratnu informaciju o napretku svog djeteta učitelju.</i>	6	4	34	22,6	39	26	38	25,33	33	22
<i>Učitelj je brzo odgovarao na razne upite o funkcioniranju nastave, ispita i ostalih važnih pitanja i informacija tijekom izvođenja online nastave</i>	13	8,67	20	13,33	47	31,33	48	32	22	14,6

Od ukupno 150 ispitanika najmanji postotak roditelja, točnije 4,6% (N=7), izjavljuje da se u potpunosti ne slaže s tvrdnjom „Osjećao sam se sposobnim podržati svoje dijete u učenju kod kuće“. S druge strane, 15,33% (N=23) roditelja izjavljuje da se ne slaže s tvrdnjom, ali ne u potpunosti, što može ukazivati na određene nesigurnosti u njihovoj sposobnosti podrške. Zanimljivo je primijetiti da najveći postotak roditelja, njih 33,33% (N=50), izjavljuje da se slaže s tvrdnjom da se osjećaju sposobnima podržati svoju djecu. Ovo sugerira da mnogi roditelji imaju

povjerenja u svoje sposobnosti podrške tijekom online nastave. Nadalje, 27,33% (N=41) roditelja izjavljuje da niti se ne slaže niti slaže s tvrdnjom, što ukazuje na neodlučnost ili miješane osjećaje u vezi s njihovom sposobnošću podrške. 19,33% (N=29), izjavljuje da se u potpunosti slaže s tvrdnjom. Ovo sugerira da iako postoje roditelji koji se osjećaju sigurno u svojoj sposobnosti podrške, još uvijek ima onih koji osjećaju potrebu za dodatnom podrškom ili informacijama.

Što se tiče subjektivnog osjećaja prema količini vremena koju su roditelji izdvojili kako bi pomogli svojoj djeci tijekom online nastave dobili smo slijedeće rezultate: ispitanici koji se slažu i u potpunosti slažu s navedenom tvrdnjom zauzimaju 73,93% (N=111), oni koji se ne slažu ili uopće ne slažu čine tek 15,2% (N=23), dok ispitanika koji imaju neutralan stav prema navedenoj tvrdnji ima 16 (10,6%). Ispitanici u većoj mjeri vjeruju da su dali sve od sebe i da su bili na usluzi djeci kad god im je to bilo potrebno.

Rezultati za izjavu "Online nastava pružila je odgovarajuće resurse i podršku roditeljima kako bi pomogli svojoj djeci da učinkovito uče" su veoma zanimljivi. Broj roditelja koji se slažu ili se u potpunosti slažu je jako mali i iznosi 21 (14%). Broj roditelja koji se ne slažu ili se u potpunosti ne slažu je 123 (82,6%). U ovoj skupini, roditelji su izrazili negativno stajalište prema tvrdnji i smatraju da tijekom online nastave nisu dobili odgovarajuće resurse i podršku kako bi pomogli svojoj djeci da učinkovito uče. Veći postotak roditelja (82,6%) nije bio uvjeren da su dobili odgovarajuće resurse i podršku.

Nadalje, četvrta tvrdnja glasi „Online nastava nudila je dovoljno mogućnosti za roditeljske sastanke”. Najveći postotak ispitanika 49,2% (N=74) se ne slaže i u potpunosti ne slaže s navedenom tvrdnjom, zatim slijede ispitanici koji imaju nepristran stav prema ovoj tvrdnji (N=48, 32%), a najmanji broj ispitanika se slaže i u potpunosti slaže s navedenom tvrdnjom (N=28, 18,6%). Iz ovog možemo zaključiti da su roditelji tijekom online nastave rjeđe pohađali roditeljske sastanke.

Petu izjavu „Online nastava pružila je jasne upute i smjernice za roditelje kako bi podržali svoje dijete” ispitanici su većim dijelom procijenili negativno te se ne slažu ili se uopće ne slažu i smatraju da online nastava nije pružila dovoljno mogućnosti kako bi podržali svoje dijete (N=65, 43,33%). Veliki postotak ispitanika 32,6% (N=49) osjeća se neodlučno prema navedenoj tvrdnji. Najmanji broj ispitanika (N=36, 24%) se slaže i u potpunosti slaže s navedenom tvrdnjom.

Što se tiče šeste izjave većina ispitanika se slaže i u potpunosti slaže (N=71, 47,33%) s njom te smatraju da su roditelji imali mogućnost da daju povratne informacije o napretku svog

djeteta. U suprotnosti s njima 40 ispitanika (26,6%) se ne slaže i uopće ne slaže s navedenom tvrdnjom, dok ispitanika s nepristranim stavom prema tvrdnji ima čak 39 (26%).

Zanimljivo je primijetiti da se čak 70 ispitanika (46,6%) slaže i u potpunosti slaže sa sedmom izjavom „Učitelj je brzo odgovarao na razne upite o funkcioniranju nastave, ispita i ostalih važnih pitanja i informacija tijekom izvođenja online nastave”. S druge strane samo 33 ispitanika (22%) se ne slaže i uopće ne slaže s navedenom tvrdnjom. Velik broj ispitanika nema preferencije ni za slaganje ni neslaganje s navedenom tvrdnjom te ostaju neutralni (N=47,31,33%).

Što se tiče komunikacije s učiteljima, rezultati pokazuju da je postojala varijabilnost u brzini odgovaranja učitelja na upite roditelja. Značajan postotak roditelja (31,33%) izjavljuje da se slaže s tvrdnjom da su učitelji brzo odgovarali na razna pitanja i informacije tijekom online nastave, dok 14,6% roditelja izjavljuje da se u potpunosti slaže s ovom tvrdnjom. Međutim, također je važno napomenuti da 13% roditelja nije bilo zadovoljno brzinom komunikacije s učiteljima.

U zaključku, pandemija Covida-19 imala je raznolik utjecaj na percepciju vlastitog sudjelovanja roditelja u održavanju online nastave. Iako neki roditelji pozitivno doživljavaju vlastitu participaciju u procesu, postoje i područja s kojima nisu zadovoljni, a zahtijevaju poboljšanje kako bi se osigurala bolja podrška tijekom online obrazovanja. Zahvaljujući rezultatima roditelji su većinom zadovoljni vlastitom uključenošću u proces odgoja i obrazovanja te su se osjećali sposobnim podržati svoje dijete i provoditi vrijeme s njim tijekom online nastave. Također su bili na usluzi svojoj djeci kad god je to bilo potrebno te su im pružili pomoć. Roditelji su zadovoljni i s dostupnošću učitelja koji su spremno odgovarali na razna pitanja o izvođenju online nastave. Za razliku od tog nezadovoljstvo kod roditelja se javlja u onom dijelu gdje im online nastava nije pružila dovoljno podrške poput: odgovarajućih resursa, nemogućnosti za održavanje roditeljskih sastanaka, nejasnih smjernica što se od njih očekuje kao ni povratnih informacija o napretku.

Hipotezom 4 pretpostavljeno je da će roditelji pozitivno procijeniti vlastitu participaciju u održavanju nastave na daljinu te se prihvaća jer su roditelji većinski zadovoljni s vlastitom uključenošću u nastavu na daljinu, dok se segmenti s kojima nisu zadovoljni odnose na organizaciju online nastave. Iako iz tog dijela proizlazi njihovo nezadovoljstvo, roditelji su se svakako trudili sudjelovati i procesu i olakšati taj težak period svojoj djeci.

Od ispitanika se željelo saznati i kako procjenjuju kvalitetu zajednički provedenog vremena s djecom u vrijeme pandemije? Dobiveni odgovori prikazani su u tablici 5.

Tablica 5. kvaliteta zajednički provedenog vremena

<i>Za vrijeme pandemije roditelji i djeca kvalitetno su provodili vrijeme</i>	17	11,33	24	16	56	37,3	38	25,3	15	10
<i>Pandemija Covida-19 omogućila mi je da kvalitetno provodim vrijeme sa svojim djetetom</i>	23	15,3	28	18,67	44	29,33	39	26	16	10,6

Analizirajući prvu izjavu „Za vrijeme pandemije roditelji i djeca kvalitetno su provodili vrijeme” možemo zaključiti da većina zauzima neutralan stav prema navedenoj tvrdnji (N=56, 37,3%). Tu neodlučnost možemo povezati s općenitim načinom života koji u vrijeme pandemije nije bio kvalitetan. Objektivno gledajući roditelji i djeca su sve ono što su u normalnim uvjetima obavljali na različitim lokacijama za vrijeme pandemije trebali obavljati od kuće. To može biti razlog zbog kojeg ispitanici ne mogu percipirati kvalitetu tako provedenog vremena. Svakako je lijepo vidjeti da se više ispitanika slaže i u potpunosti slaže s navedenom tvrdnjom (35,3%, N=53), dok ispitanika koji se ne slažu i uopće ne slažu s navedenom tvrdnjom ima tek (N=41, 27,33%).

Zbog sličnosti izjava i rezultati dobiveni obradom druge izjave „Pandemija COVID-19 omogućila mi je da kvalitetno provodim vrijeme sa svojim djetetom” su slični te variraju tek u nekoliko glasova: ispitanici koji se slažu i u potpunosti slažu (36,6%, N=55), ispitanici koji se niti slažu niti ne slažu čine 29,33% (N=44), ispitanici koji se ne slažu ili uopće ne slažu s tvrdnjom čine 33,97% (N=51).

Rezultati ukazuju na važnost pandemije Covida-19 u smislu kvalitetnog provođenja vremena između roditelja i djece. Gotovo trećina roditelja (29,33%) izjavljuje da im je pandemija omogućila provođenje vremena sa svojim djecom, ali ne mogu procijeniti koliko je to druženje bilo kvalitetno. U svakom slučaju više je ispitanika koji se slažu i u potpunosti slažu s navedenim tvrdnjama te ovo sugerira da su se neki roditelji osjećali blisko svojoj djeci tijekom razdoblja pandemije za razliku od provođenja vremena u normalnim uvjetima. Iako su neki aspekti bili pozitivni, poput kvalitetnog provođenja vremena između roditelja i djece, postoje i izazovi koji zahtijevaju poboljšanje kako bi se osigurala bolja podrška obiteljima tijekom online obrazovanja.

Ovim rezultatima možemo pridružiti i rezultate istraživanja provedenog 2021. od strane Instituta za društvena istraživanja koje je analiziralo utjecaj pandemije koronavirusa na život učenika u Hrvatskoj. Ti rezultati su pokazali da iako je pandemija imala negativan utjecaj na psihičko zdravlje učenika, također je imala pozitivan učinak na odnose s obitelji i prijateljima.

7. Zaključak

U današnjem sveobuhvatnom digitalnom svijetu, tehnologija je postala neizostavan dio naših života i obrazovnog sustava. Online obrazovanje, kao ključna komponenta digitalne transformacije obrazovanja, pruža mnoge prednosti, ali isto tako nosi i izazove. Kroz ovu analizu, istražili su se različiti aspekti online obrazovanja, uključujući prednosti, izazove, utjecaj pandemije COVID-19 i percepciju roditelja.

Jedan od ključnih nalaza ovog istraživanja jest da online obrazovanje donosi brojne prednosti. Fleksibilnost učenja omogućuje prilagodbu individualnim potrebama i tempu učenika. Također, online resursi i alati čine obrazovanje dostupnijim širokom spektru učenika, uključujući one koji su geografski udaljeni ili imaju posebne potrebe. Online obrazovanje također pruža priliku za razvoj digitalnih vještina, što je ključno za budući uspjeh u profesionalnom svijetu.

Međutim, izazovi online obrazovanja nisu zanemarivi. Tehničke poteškoće, poput nedostatka pristupa internetu i odgovarajuće tehnologije, predstavljaju prepreke za mnoge učenike. Također, nedostatak osobne interakcije između učitelja i učenika može utjecati na kvalitetu učenja i motivaciju. Pitanje praćenja napretka i procjene učenika također ostaje izazovno u online okruženju.

Pandemija COVID-19 značajno je ubrzala usvajanje online obrazovanja širom svijeta. Ovaj trenutak prelaska na online nastavu bio je prilika za refleksiju i prilagodbu obrazovnog sustava na promjenjive uvjete. Dok su se neki učenici prilagodili relativno lako, drugi su se suočili s izazovima u adaptaciji na online okruženje. Nastavnici su se brzo morali prilagoditi novim metodama poučavanja, dok su roditelji postali ključni sudionici u obrazovanju svoje djece.

Percepcija roditelja o online obrazovanju varira, s nekim roditeljima koji su vidjeli prednosti u zajedničkom učenju sa svojom djecom i razvijanju njihovih digitalnih vještina, dok su drugi doživjeli izazove u praćenju dječjeg napretka i podršci tijekom online nastave.

Kako bismo osigurali daljnji razvoj online obrazovanja, ključno je razumjeti potrebe i perspektive svih dionika. Tehnička infrastruktura treba biti poboljšana kako bi se osigurao pristup svim učenicima. Također, obrazovni sadržaji i metode poučavanja trebaju se prilagoditi online okruženju kako bi se osigurala kvalitetna obrazovna iskustva. Nastavnici trebaju pružiti dodatnu obuku i podršku za rad u online okruženju kako bi se osigurala kvaliteta poučavanja. Osim toga, potrebna je i suradnja između škola, roditelja i učenika kako bi se postigla uspješna online nastava.

Roditelji trebaju biti informirani i osnaženi da podrže svoju djecu u učenju kod kuće. Konačno, online obrazovanje će vjerojatno ostati kao značajna komponenta realizacije nastave i nakon pandemije. Stoga je nužno dalje istraživati, prilagođavati i unaprjeđivati ovo obrazovno okruženje kako bi se osigurala kvalitetna i pristupačna obrazovanja za sve učenike, bez obzira na njihove okolnosti i potrebe.

U zaključku možemo sumirati će se nekoliko ključnih spoznaja koja proizlaze iz dobivenih rezultata i provedene analize i rasprave o online nastavi tijekom pandemije COVID-19.

Prvo, rezultati su potvrdili hipotezu 1 (h1), ukazujući na percepciju roditelja da su učitelji trebali pružiti više podrške u vidu kvalitetnije komunikacije i povratnih informacija tijekom online nastave. Većina roditelja nije bila uvjeren da su dobili odgovarajuće resurse i podršku od strane učitelja, sugerirajući na potrebu za unaprijeđenjem komunikacije i podrške.

Drugo, dobiveni rezultati govore u prilog i drugoj postavljenoj hipotezi (h2), prikazujući da su roditelji percipirali da su se djeca ponašala drugačije u virtualnom okruženju u usporedbi s razrednim ozračjem prije pandemije, dok se ta razlika u ponašanju najviše pripisuje smanjenju motivacije za napretkom tijekom online nastave. Djeci je također na promjenu u ponašanju utjecala i činjenica da im je u tom zbunjujućem vremenu učionica postala vlastiti dom, a učitelje su počeli mijenjati roditelji i ostali ukućani. Djeca sve obveze počinju obavljati iz vlastitog doma što je uvelike utjecalo na promjenu u ponašanju s obzirom na njihovo ponašanje u normalnim uvjetima.

Nadalje, rezultati istraživanja potvrđuju treću hipotezu (h3) po kojoj roditelji koji su aktivno bili uključeni u online nastavu pozitivno procjenjuju njezinu kvalitetu u odnosu na roditelje koji nisu sudjelovali u procesu. Sudjelovanje roditelja u nastavnom procesu tijekom pandemije bilo je od iznimne važnosti i uvelike je utjecalo na akademski uspjeh, no za roditelje koji nisu navikli aktivno sudjelovati u obrazovanju svoje djece to je bilo jako izazovno.

Četvrta hipoteza (h4) potvrđuje kako su roditelji zadovoljni vlastitom participacijom u online nastavi. Iako je većina roditelja zadovoljna vlastitom uključenošću (u vidu podrške i provođenja vremena s djetetom) u proces nastave na daljinu, također postoje područja u kojima smatraju da je potrebno poboljšanje (nemogućnost održavanja online roditeljskih sastanaka, nejasne smjernice, ograničeni resursi) kako bi se mogla unaprijediti praksa održavanja online nastave. Roditelji su u svakom trenutku bili spremni na pomoć svome djetetu ukoliko je to bilo potrebno, čak i roditelji koji za vrijeme normalnih uvjeta nisu sudjelovali u procesu, za vrijeme pandemije bili su primorani u većoj mjeri.

Zaključno, rezultati sugeriraju da online nastava koja se prakticirala tijekom pandemije COVID-19 ima svoje prednosti i izazove. No vidljivo je kako postoji potreba za unaprijeđenjem komunikacije i podrške, ali istraživanje ukazuje na pozitivne promjene u interakciji između djece i roditelja te na važnost aktivnog sudjelovanja roditelja u procesu online obrazovanja. Ova saznanja mogu biti korisna za buduće planiranje i poboljšanje kvalitete online obrazovanja.

8. Literatura

1. Almomani E., Qablan A., Atrooz F., (2021). The Influence of Coronavirus Diseases 2019 (COVID-19) Pandemic and the Quarantine Practices on University Students' Beliefs About the Online Learning Experience in Jordan. [Internet]: <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpubh.2020.595874/full>
2. Chusna A., (2021). The Role of Parents in Learning During The Covid-19 Outbreak. International Journal of Education and Curriculum Apprication, 04 (01). ISSN 2614-3380
3. Crompton H., Bernacki M., (2020). Psychological foundations of emerging technologies for teaching and learning in higher education. Current Opinion in Psychology. Vol. 36
4. Dong C., (2020). Young children's online learning during COVID-19 pandemic: Chinese parents' beliefs and attitudes. Jounal Children and Youth Services Review. Vol. 118
5. Dongpin H., Yuan B., (2021). A Review of Empirical Research on ICT Applications in Teacher Professional Development and Teaching Practice. . [Internet]: <https://eric.ed.gov/?id=EJ1294750>
6. Đula Lj., (2010). Upravljanje znanjem: Trendovi i izazovi. [Internet]: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=535408>
7. Ertmer P., Gopalakrishnan S., Ross E., (2001). Technology-Using Teachers. Journal of Research on Computing in Education. Vol. 33
8. HRT, (2021). Pandemija negativno utjecala na živote većine učenika, [Internet]: <https://vijesti.hrt.hr/hrvatska/jokic-predstavlja-rezultate-istrazivanja-ucinaka-pandemije-i-potresa-na-skolstvo-2749494>
9. Ilmanto A., (2021). The Problems of Online Learning: The Role of Parents During The Covid-19 Pandemic. Journal Pendidikan Islam. Vol. 4, No. 2
10. Katavić I., (2018). Izazovi i perspektive online obrazovanja u Republici Hrvatskoj. [Internet]: <https://hrcak.srce.hr/202729>
11. Kralj L., (2008). Utjecaj obrazovnih tehnologija na poučavanje. [Internet]: <http://edupoint.carnet.hr/casopis/65/clanci/1.html>
12. Lemoine P., Waller R., Garretson M., (2020). Examining Technology for Teaching and Learning. [Internet]: <http://journal.julypress.com/index.php/jed/article/view/781>

13. Moya A., (2009). Nove tehnologije u obrazovanju. *Inovacije i obrazovna iskustva*, 24, 1-9.
14. Palić M., (2021). Utjecaj pandemije COVID-19 na glazbeno obrazovanje u Republici Hrvatskoj: problematika provođenja nastave na daljinu, [Internet]: <https://hrcak.srce.hr/clanak/388584>
15. Petrić I., (2022). Proširena stvarnost, upotreba i budućnost inovativne tehnologije. . [Internet]: <https://duplico.io/prosirena-stvarnost/>
16. Puspita H., (2021). The role of parents in educating children during online classes. [Internet]: <https://alejournal.com/index.php/etude/article/view/27>
17. Rashid S., (2020). Impact of Covid-19 Pandemic on Higher Education and Research. [Internet]: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0973703020946700?journalCode=jhda>
18. Requerey, X. M. (2009). Nove tehnologije obrazovanja. *Inovacije i obrazovna iskustva*.
19. Sonnenschein S., (2021). U.S. Parents' Reports of Assisting Their Children with Distance Learning during COVID-19. [Internet]: <https://www.mdpi.com/2227-7102/11/9/501>
20. Stojanović Z., Štambuk A., (2020). Pametno starenje: izazovi (ne)korištenja tehnologije. . [Internet]: <https://www.jahr-bioethics-journal.com/index.php/JAHR/article/view/524>
21. Stošić L., (2015). The importance of educational technology in teaching. *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education*. Vol. 3, No. 2.
22. Sumner M., Hostetler D., (2016). Factors Influencing the Adoption of Technology in Teaching. *Journal of Computer Information Systems*. Vol. 40
23. Šuljić Š., (2003). Izazovi moderne tehnologije. [Internet]: <https://mis.element.hr/fajli/349/19-05.pdf>
24. Tashimov E., (2019). Methods of development and application in the educational process of computer technology in teaching graphic disciplines. [Internet]: <http://www.idpublications.org/wp-content/uploads/2019/12/Full-Paper-METHODS-OF-DEVELOPMENT-AND-APPLICATION-IN-THE.pdf>
25. Tonković A., Pongračić Č., Vrsalović P., (2020). Djelovanje pandemije Covid-19 na obrazovanje diljem svijeta, [Internet]: <https://hrcak.srce.hr/file/365925>
26. Toquero C., (2020). Challenges and Opportunities for Higher Education Amid the COVID-19 Pandemic: The Philippine Context. [Internet]: <https://eric.ed.gov/?id=EJ1263557>

27. Yucel G., (2021). The Effectiveness of a Parent Education Programme Offered Through Distance Education about Independent Autistic Children Education Centre (IACEC). [Internet]: <https://dergipark.org.tr/en/pub/tojde/issue/16919/176552>

9. Popis grafikona

Grafički prikaz 1. Struktura ispitanika s obzirom na spol

Grafički prikaz 2. Struktura ispitanika s obzirom na dob

Grafički prikaz 3. Bračni status ispitanika

Grafički prikaz 4. Stupanj obrazovanja ispitanika

Grafički prikaz 5. Broj djece koja su u vrijeme pandemije pohađala nastavu

Grafički prikaz 6. Opremljenost kućanstva računalom

Grafički prikaz 7. Dostupnost računala djetetu

Grafički prikaz 8. Način praćenja nastave

10. Popis tablica

Tablica 1. Komunikacija s učiteljem tijekom online učenja

Tablica 2. Ponašanje djeteta tijekom online učenja

Tablica 3. Zadovoljstvo kvalitetom online nastave

Tablica 4. Uključenost roditelja u proces online nastave

Tablica 5. Kvaliteta zajednički provedenog vremena

11. Prilog

ANKETNI UPITNIK Roditeljska procjena kvalitete online nastave

Poštovani roditelji!

Pred Vama se nalazi anketni upitnik napravljen za istraživanje u svrhu diplomskog rada pod nazivom „Roditeljska procjena kvalitete online nastave“. Sudjelovanjem u ovom istraživanju uvelike ćete pomoći u otkrivanju novih spoznaja o online nastavi.

Upitnik je namijenjen svim roditeljima koji su za vrijeme pandemije imali osnovnoškolsko dijete od 1. do 4. razreda. Ispunjavanje upitnika je dobrovoljno i anonimno. Molimo Vas da odgovarate iskreno te da ne izostavljate pitanja.

U upitniku nema točnih i netočnih odgovora, već nas zanima Vaše osobno mišljenje. Za ispunjavanje je potrebno približno 10 minuta. Detaljne upute i način odgovaranja nalaze se u upitniku.

Unaprijed hvala na izdvojenom vremenu.

Odaberite spol

- Muški
- Ženski

Koja je vaša dob?

- do 25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- 56 i više

Navedite Vaš bračni status.

- Samac
- U vezi ili zaručen/a
- Oženjen/udana
- Obitelj s djecom

Vaš stupanj obrazovanja je:

- Srednja razina (SSS)
- Viša razina (VŠS)
- Visoka razina (VSS)
- Magisterij
- Doktorat

Koliko imate djece koja su za vrijeme pandemije Covid-a 19 pohađali online nastavu?

- 1
- 2
- 3
- 4
- Više

Je li vaše kućanstvo opremljeno računalom?

- Da
- Ne

Je li Vašem djetetu bilo dostupno računalo preko kojeg je moglo pratiti online nastavu?

- Da
- Ne

- Procjenite sljedeće tvrdnje vezane uz komunikaciju s učiteljem u online nastavi od 1 do 5gdje 1 označava- u potpunosti se ne slažem, a 5- u potpunosti se slažem.

	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem niti se ne slažem	Slažem se	U potpunosti se slažem
Učitelj je učinkovito komunicirao s mojim djetetom.	1	2	3	4	5
Moje je dijete moglo postavljati pitanja o gradivu svom učitelju.	1	2	3	4	5
Učitelj je poticao moje dijete na komunikaciju s kolegama.	1	2	3	4	5
Moje dijete osjećalo se ugodno obratiti se svom učitelju.	1	2	3	4	5
Učitelj me redovno obavještavao o napretku mog djeteta.	1	2	3	4	5
Kad je to bilo potrebno, mogao sam s učiteljem razgovarati o nastavi i napretku svog djeteta.	1	2	3	4	5
Komunikacija učenik-učitelj u virtualnoj učionici jednaka je komunikaciji u učionicama u normalnim uvjetima.	1	2	3	4	5
Moje dijete je u svakom trenutku znalo što učitelj od njega očekuje.	1	2	3	4	5
Učitelj je individualno pristupao učenicima koji su imali poteškoća u usvajanju online nastave.	1	2	3	4	5

- Procijenite sljedeće tvrdnjevezane uz ponašanje djeteta tijekom online nastave od 1 do 5 gdje 1 označava- u potpunosti se ne slažem, a 5- u potpunosti se slažem.

	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem niti se ne slažem	Slažem se	U potpunosti se slažem
Dobro je raspolagalo svojim vremenom i ostalo usredotočeno na svoj rad.	1	2	3	4	5
Iskusilo je tehničke poteškoće i one su se riješile.	1	2	3	4	5
Online nastava potaknula je moje dijete da dodatno istražuje i usvaja nova znanja i sadržaje.	1	2	3	4	5
Pokazalo motivaciju i odgovornost u ispunjavanju obveza.	1	2	3	4	5
Uspjelo je uskladiti online nastavu s drugim obvezama.	1	2	3	4	5
Online nastava pružala je dovoljno prilika za druženje s vršnjacima.	1	2	3	4	5
Moje dijete je imalo dovoljno vremena za izvršavanje zadataka i slanje zadaće.	1	2	3	4	5
Moje dijete je aktivno sudjelovalo u online nastavi.	1	2	3	4	5

- Procijenite sljedeće tvrdnje vezane uz Vaše zadovoljstvo kvalitetom online nastave od 1 do 5 gdje 1 označava- u potpunosti se ne slažem, a 5- u potpunosti se slažem.

	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem niti se ne slažem	Slažem se	U potpunosti se slažem
Zadaci koje je moje dijete dobivalo tijekom online nastave bili su slični onima u ranijem školovanju.	1	2	3	4	5
Nastavni materijali bili su dostupni, pregledni i razumljivi.	1	2	3	4	5
Zadovoljan/na sam znanjem koje je moje dijete postiglo tijekom online nastave.	1	2	3	4	5
Moje dijete ulagalo je velik trud kako bi postiglo što bolje rezultate.	1	2	3	4	5
Moje dijete je sljedeće školske godine nastavu u razredu pratilo s lakoćom.	1	2	3	4	5
Moje dijete usvojilo je nova znanja i vještine tijekom online nastave.	1	2	3	4	5
Moje dijete trebalo je više pomoći u radu tijekom online nastave.	1	2	3	4	5
Moje dijete je dobivalo ocijene koje zaslužuje.	1	2	3	4	5
Od učitelja dobivamo povratne informacije o učenju redovito i naputke za unaprjeđenjem.	1	2	3	4	5

- Procijenite sljedeće tvrdnje vezane uz Vašu uključenost u online nastavi od 1 do 5 gdje 1 označava- u potpunosti se ne slažem, a 5- u potpunosti se slažem.

	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem niti se ne slažem	Slažem se	U potpunosti se slažem
Osjećao sam se sposobnim podržati svoje dijete u učenju kod kuće.	1	2	3	4	5
Proveo sam odgovarajuću količinu vremena pomažući svom djetetu s online nastavom.	1	2	3	4	5
Online nastava pružila je odgovarajuće resurse i podršku roditeljima kako bi pomogli svojoj djeci da učinkovito uče.	1	2	3	4	5
Online nastava nudila je dovoljno mogućnosti za roditeljske sastanke.	1	2	3	4	5
Online nastava pružila je jasne upute i smjernice za roditelje kako bi podržali svoje dijete.	1	2	3	4	5
Online nastava pružila je priliku roditeljima da daju povratne informacije o napretku svog djeteta.	1	2	3	4	5
Učitelj je brzo odgovarao na razne upite o funkcioniranju nastave, ispita i ostalih važnih pitanja i informacija tijekom izvođenja online nastave.	1	2	3	4	5

Uz navedeno roditeljima je postavljeno pitanje :

Kako procjenjujete kvalitetu zajednički provedenog vremena s djecom u vrijeme pandemije?

	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem niti se ne slažem	Slažem se	U potpunosti se slažem
Za vrijeme pandemije roditelji i djeca kvalitetno su provodili vrijeme	1	2	3	4	5
Pandemija COVIDA-19 omogućila mi je da kvalitetno provodim vrijeme sa svojim djetetom	1	2	3	4	5